

Sürdürülebilirlik Raporu 2020

İçindekiler

03 Rapor Hakkında

04 Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

05 CEO'nun Mesajı

07 Temsa Hakkında

10 Kilometre Taşları

11 Operasyonlarımız

13 2020'nin Öne Çıkan Gelişmeleri

14 Ürünler ve Hizmetler

16 Değer Zinciri

16 Sürdürülebilir Tedarik Zinciri

17 Kalite ve Ürün Güvenliği

18 Müşteri Odaklılık

19 Etik İş Anlayışı

20 Temsa'da Sürdürülebilirlik

21 Trendler ve İşimize Etkisi

23 Sürdürülebilirlik Öncelikleri

26 Sürdürülebilirlik Yönetimi

27 Paydaş İlişkileri

28 Sürdürülebilir Ulaşım ve Ürünler

30 Ar-Ge ve İnovasyon

31 Elektrikli Araçlar ve Akıllı Taşıt Teknolojileri

32 Batarya Teknolojileri

32 Araç Hafifletme

33 Dijitalleşme ve Veri Güvenliği

35 İklim Krizi ve Düşük Karbonlu Büyüme

37 Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi

39 Su Yönetimi

40 İnsan Odaklı Organizasyon

42 Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik

44 Yetenek Yönetimi

48 Çalışan Bağlılığı, Memnuniyeti ve Gönüllülüğü

51 Çalışan Sağlığı ve Güvenliği

53 Ekler

54 Kurumsal Üyelikler

55 Çevresel Performans Göstergeleri

57 Sosyal Performans Göstergeleri

60 Güvence Beyanı

62 GRI İçerik İndeksi

Rapor Hakkında

Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları A.Ş. (TEMSA) olarak çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim (ÇSY) performansımızı ve bu alanlarındaki etkimizi 2020 Sürdürülebilirlik Raporu ile paylaşıyoruz. Bu Rapor, TEMSA'nın sürdürülebilirlik çalışmalarını anlattığımız ilk rapor olma özelliği taşıyor.

Bu Rapor, GRI Standartları 'Temel' seçeneğine uyumlu olarak hazırlanmıştır. Raporda, sürdürülebilirlik konularında geçmişte hayata geçirdiğimiz faaliyetlerimiz ile gelecek hedeflerimizin yanı sıra bu alandaki vizyonumuzu, stratejik yönetim yaklaşımımızı, paydaşlarla ilişkilerimizi ve iyi uygulamalarımızı paylaşıyoruz. Ayrıca sürdürülebilirlik önceliklerimizle Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları'na sağladığımız katkıya yer veriyoruz.

Rapor, 1 Ocak - 31 Aralık 2020 tarihleri arasındaki performans verimizi içerirken yıllardır süregelen iyi uygulamalarımızın 2020 yılı sonuçlarını paylaşıyor. Raporlama süreci kapsamında uzun vadeli hedef alanlarına hizmet eden seçili çevresel, sosyal ve ekonomik performans göstergelerine, 2020 yılı için Uluslararası Güvence Denetimi Standardı'na (ISAE 3000 Revised) uygun olarak doğrulama aldık (*Ek: Güvence Beyanı*).

Raporla ilgili tüm soru, görüş ve önerilerinizi surdurulebilirlik@temsa.com adresine iletebilirsiniz.

1 Assurance Engagements Other than Audits or Reviews of Historical Financial Information. Veri doğrulama süreci, kurucu şirket ortaklarımızdan olan Sabancı Holding'in sürdürülebilirlik raporlaması sürecinde tamamlanmıştır.

Yönetim Kurulu Başkanı'nın Mesajı

Değerli Paydaşlarımız,

Covid-19 salgını ile birlikte etkisini ve önemini artıran dijital dönüşüm gibi trendlerin, yaşanan felaketlerle görünürlüğü artan iklim krizi ve çevresel sorunların gölgesinde bir 2020 yılını geride bıraktık. Bütün bunların ışığında, küresel boyutta köklü ekonomik ve sosyal dönüşümlerin yaşandığı bir dönemden geçiyoruz.

Faaliyet gösterdiğimiz yarım asırdan fazla sürede küresel şoklar dahil olmak üzere birçok krizin üstesinden geldik. Krizlere karşı direncimizi artıran bu tecrübemizle, Covid-19 salgını boyunca işimizi sürdürürken çalışanlarımız başta olmak üzere tüm paydaşımızın sağlık ve güvenliğini korumak için çalıştık.

2020 yılında Sabancı Holding ve dünyanın önde gelen mühendislik ve sanayi şirketlerinden Skoda Transportation'ın ana ortağı konumundaki PPF Group ortaklığına geçmemiz önemli bir dönüm noktası oldu. Yeni ortaklık yapımızla dünyadaki güçlü konumumuzu pekiştirmeyi hedefliyoruz.

Skoda'nın tecrübeli ve güçlü olduğu trolleybüs, tramvay, tren gibi alanlardaki yeni yatırımlarıyla bu alanlarda da etkinliğimizi artırarak Türkiye'deki toplu ulaşımın geleceğinde öncü bir rol oynamayı planlıyoruz.

Adaptasyon yeteneği güçlü, çevik ve dinamik yapıların önem kazandığı bu dönemde TEMSA olarak gücünü Ar-Ge ve inovasyondan alan bir teknoloji şirketi olma vizyonu ile dönüştürüyoruz. Türkiye'de ilk Ar-Ge merkezi sertifikası alan şirketi olarak her yıl ciromuzun yaklaşık %4'ünü Ar-Ge'ye ayırıyoruz.

Ulaşım sektörünün içinden geçtiği hızlı ve köklü dönüşümün farkında olarak sektörde öncü bir konumda olma hedefiyle çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

Sahip olduğumuz tecrübeyi, modern şehirleşme ve akıllı toplu ulaşımın geleceği için kullanarak sürdürülebilir ve akıllı ulaşım teknolojileri geliştiriyor; yenilikçi ve kaliteli ürünlerle ihracatımızı artırarak ülke ekonomisine katkı sunuyoruz.

2025 yılında sattığımız her iki araçtan birinin elektrikli olması hedefiyle bu alanda üretim ve Ar-Ge çalışmalarımızı yoğunlaştırıyor, özellikle şehirlerde yaşanan hava kirliliği, artan emisyonlar vb. çevresel sorunların çözülmesi için katkı sunuyoruz.

TEMSA bünyesinde kurulan TEMSA Tech platformu ile otonom araçlar ve batarya teknolojileri geliştirerek geleceğin ulaşımını şekillendirecek çalışmalar yapıyor, sürdürülebilir ulaşımında öncü olmayı hedefliyoruz.

Tüm paydaşlarımızla ortak değer yaratma vizyonuyla sürdürülebilirlik odaklı çalışmalarımızı artırmayı amaçlıyoruz.

Çevresel, sosyal ve kurumsal yönetim alanlarında yaklaşımımızı, performansımızı ve vizyonumuzu paylaştığımız ilk sürdürülebilirlik raporumuzu siz değerli paydaşlarımızla paylaşmaktan mutluluk duyuyorum.

TEMSA'nın vizyonunu sahiplenerek daha sürdürülebilir bir dünya için sorumluluk ve özveriyle çalışan tüm çalışma arkadaşlarımızı ve tüm paydaşlarımızı tebrik ediyor, teşekkürlerimi sunuyorum.

Saygılarımla,

Cevdet Alemdar

CEO Mesajı

Değerli paydaşlarımız,

Bildiğiniz üzere son zamanlarda dünyamız büyük bir değişim sürecinden geçiyor. Bu değişimin merkezinde dijital ve yeşil dönüşüm konuları yer alıyor. Tüm iş dünyasını etkisi altına alan bu trendler karşısında şirketlerin hızlı bir şekilde harekete geçmesi ve sürdürülebilirliği tüm iş stratejilerine entegre etmesi gerekiyor. Adaptasyon yetenekleri yüksek, iş modelini çevik bir şekilde bu dönüşüme uyumlu hâle getiren şirketlerin hem değişimi yakaladığını hem de rekabet avantajı elde etmenin ötesinde bu değişime liderlik ettiğini görüyoruz.

Son iki senedir TEMSA, söz konusu küresel gelişmelere paralel olarak ciddi ve büyük bir dönüşüm yaşıyor. Bugün bir otomotiv şirketinden ziyade, otomotiv odaklı bir teknoloji şirketi olma vizyonu ile faaliyetlerimize devam ediyoruz. Geleceği şekillendiren akıllı hareketlilik trendi ışığında, önümüzdeki dönemde alternatif yakıtlarla şehirlerin sıfır karbon ekonomisine geçişini destekleyecek yeni nesil mobilite çözümleri üzerine çalışıyoruz. Elektrikli araçlardan otonom araçlara, güç dağıtım ve araç şarj ünitesi üretiminden şarj istasyonları gibi çok farklı alanlarda ürün ve hizmetlerimiz bulunuyor. Bu doğrultuda 2025'te toplam otobüs üretim hacmimizin yarısından fazlasını elektrikli araçların oluşturmasını hedefliyoruz. Sabancı Holding ve Skoda Transportation ortaklığında elektrikli araçlar konusundaki uzmanlığımızı dünyanın farklı coğrafyalarına taşımaya devam

ediyoruz. Bugün Avrupa'da, sürdürülebilirlik liginin en üst sıralarındaki şehirlere elektrikli araç ihraç etmeyi başarmış bir şirket olarak, önümüzdeki dönemde bu etkinliğimizi daha da artırmayı; elektrikli araçlarımızın ihracattaki payını da %80 seviyesine ulaştırmayı amaçlıyoruz. Tüm bu ihracat başarılarımızın yanında elektrikli araçların ülkemizde yaygınlaşması için de çalışmalarımızı hız kesmeden sürdürüyoruz. Türkiye'nin global markalarından biri olarak ülkemizin elektrifikasyon etrafında şekillenecek sürdürülebilir gelecek seferberliğine katkıda bulunmak için teknolojiyle, altyapımızla, üretim gücümüzle hazırız. Bunun ilk adımlarını farklı şehirlerimizde attık, atmaya da devam edeceğiz.

Yalnızca ürettiğimiz araçlarda değil, tüm iş süreçlerimizde ve operasyonlarımızda sürdürülebilirliğe odaklanıyoruz. Sabancı Holding bünyesindeki 2050 Net Sıfır hedefi ve Avrupa Yeşil Mutabakatı gibi işimizi yakından ilgilendiren gelişmelere paralel olarak operasyonlarımızdan kaynaklanan sera gazını azaltıyor, aynı zamanda müşterilerimizin de çevresel etkilerini minimize edecek şekilde çözüm ve hizmetler geliştiriyoruz.

Döngüsel ekonomi ve sıfır atık yaklaşımıyla üretime yönelik çalışmalarımızla Sıfır Atık Temel Seviye belgesini almaya layık görüldük. Ayrıca Sürdürülebilir Kalkınma Derneği İş Dünyası Plastik Girişimi'nin üyesi olarak Topluluk olarak azaltım taahhüdü verdik. İlk aşamada tüketimimizi %10 azaltmayı, bir sonraki aşamada ise 2024 yılına kadar ofislerimizde belirli kategorilerdeki tek kullanımlık plastik tüketimini %100 azaltmayı hedefliyoruz.

Sahip olduğumuz sürdürülebilirlik vizyonu ile insan ve toplum odaklı çalışmalarımızı güçlendiriyoruz. Çalışanlarımıza ortak değer kültürü ile kapsayıcı, eşitlikçi, insan odaklı bir iş ortamı sağlıyoruz. Genç, kadın ve engellilerin iş gücüne katılımını önemsiyoruz. Bu doğrultuda farklı rollerdeki kadın, engelli ve genç çalışan sayısını takip ederek arttırmaya odaklanıyoruz. Sıfır kaza hedefiyle sağlıklı ve güvenli üretim için yatırımlar gerçekleştiriyoruz.

TEMSA olarak bu sene ilk kez hazırladığımız sürdürülebilirlik raporumuzu siz değerli paydaşlarımıza sunmaktan mutluluk duyuyoruz. Bu raporda emeği geçen başta tüm çalışma arkadaşlarımız olmak üzere, tüm paydaşlarımıza teşekkür ederim. Birlikte nice ilkleri başarmak dileğiyle,

Saygılarımla,
**Tolga Kaan
Doğancıoğlu**

SAYGI

Ortak hedeflerimize öncelikle birbirimize saygı duyarak ve birlikte çalışarak ulaşıyoruz.

ÇÖZÜM ODAKLILIK

Biz Temsalılar müşterimizi çözümsüz bırakmayız, gri alanları sahipleniriz. Problemleri öngörür, proaktif ve akılcı çözümler buluruz.

ŞEFFAFLIK

Temsalılar olarak bilginin doğru zamanda, doğru kişilerle paylaşılmasına önem veririz. Yeni gelişmelerin işimize olan etkisini paylaşıyoruz.

Açık yüreklilikle gerçekleri söyler, etkin geri bildirim öneme inanıyoruz.

TUTKU VE SAHİPLENME

Tutku ile yürüttüğümüz işimizde elde ettiğimiz başarılarından gurur duyarız. İşimizi yaparken etik kültürümüze uygun hareket eder ve herkes için iyi bir rol model oluruz.

Fark yaratan çalışanlarımızı her zaman destekleriz.

TEMSA Hakkında

1968 yılında Adana'da kurulan ve 1987'den beri **510.000** m²'lik üretim tesisinde faaliyetlerini sürdüren, Türkiye'nin önde gelen ulaşım şirketlerinden biriyiz. **Tek vardiyada, yılda toplam 10.000'in üzerinde otobüs, midibüs ve hafif kamyon üretim kapasitesine sahibiz.**

Bugün Türkiye otobüs pazarında her 3 otobüsten biri TEMSA markalı. 2001'de başladığımız ihracat yolculuğunda da sürekli ilerliyor; şu an ABD, İngiltere, Fransa, Almanya ve İtalya gibi önde gelen ekonomiler dâhil olmak üzere, **dünya çapında 70'e yakın ülkede faaliyet gösteriyoruz.**

Dünyanın ve Türkiye'nin önde gelen otobüs ve midibüs üreticilerinden biriyiz. **53** yılı aşkın tecrübemizle müşterilerimize son teknoloji mobilite çözümleri sunuyoruz. Adana'da **510.000** m²'lik alana kurulu üretim tesisimizde, **1.300** çalışmamızla

4.000 adet otobüs ve midibüs, **6.000** adet hafif kamyon olmak üzere yılda tek vardiyada toplam **10** binin üzerinde araç üretim kapasitesine sahibiz. Ürün gamımızı düzenli olarak geliştirdiğimiz Adana Üretim Tesisimizde Maraton, Safir Plus şehirlerarası yolcu ve turizm otobüsleri; Prestij, Opalin midibüsleri ile özellikle şehir içi toplu taşımacılık için geliştirilen Avenue, LDSB; ayrıca Amerika için TS45, TS35, TS30 ve Avrupa için Avenue, LD, HD, Midi Coach segmentinde ise MD9, MD7 otobüslerini; elektrikli araç olarak da MD9 Electricity, Avenue Electron ve Avenue EV üretmekteyiz.

2020 yılında TEMSA olarak Sabancı Holding ve dünyanın önde gelen mühendislik ve sanayi şirketlerinden Skoda Transportation'ın ana ortağı konumundaki PPF Group ortaklığına geçmemiz önemli bir dönüm noktası oldu.

Yeni ortaklık yapımızla şirketimizin dünyadaki güçlü konumunu pekiştirmeyi hedefliyoruz. Skoda Transportation ile tecrübeli ve güçlü olduğu trolleybüs, tramvay, tren gibi alanlardaki yeni yatırımlar yapmayı; bu sayede, yeni alanlarda etkinliğimizi artırarak Türkiye'deki toplu ulaşımın geleceğinde öncü bir rol oynamayı planlıyoruz.

MİSYONUMUZ

TEMSA olarak misyonumuz, dünyanın daha keyifli yolculuklar için akıllı ve sürdürülebilir mobilite çözümleri sunan insan odaklı teknoloji şirketi olmaktır.

HEDEFLERİMİZ

Dünyanın lider mobilite şirketi olmak,

Dünyanın önde gelen müşteri odaklı işletmelerinden biri olmak,

Kesintisiz bir yolculuk sunmak için akıllı ve sürdürülebilir çözümler tasarlamak,

İnovasyon yoluyla çözümler üretmek.

%100 Türk mühendisliği ile geliştirdiğimiz yaklaşık 15 bine yakın aracımız ile dünyanın 66 ülkesinde yer almaktayız.

Teknolojik dönüşüme önemli yatırımlar yapan TEMSA'yı otomotiv şirketinden çok, otomotiv odaklı bir teknoloji şirketi olarak tasarlıyoruz. Ar-Ge ve inovasyona yatırım yapıyoruz, yeni teknolojiler geliştirmek üzere şirket bünyesinde TEMSA Tech'i kurduk. Bu sayede, elektrikli araçların yanı sıra otonom araçlar, güç dağıtım ve araç şarj ünitesi, şarj istasyonları gibi çok farklı alanlarda çalışmalar gerçekleştiriyoruz. Tüm segmentleri kapsayan geniş ürün yelpazemizle yeni nesil mobilite çözümlerini akıllı mobilite vizyonuyla tasarlıyoruz. Otonom otobüs konusunda çalışmalarımıza hız vererek 3-4 yıl içerisinde elektrikli araçlarla beraber otonom araçları da piyasaya sunmayı planlıyoruz.

Yurt içi ve yurt dışında elektrikli otobüs teslimatlarına hız verdiğimiz TEMSA'da ilk elektrikli araç ihracatını

İsveç'e, sonrasında ise Çek Cumhuriyeti ve Romanya'ya gerçekleştirdik. Aynı zamanda yurt dışına ihraç edilen elektrikli araçlarda kullandığımız pil ve batarya paketlerini Adana'daki tesislerimizde geliştirip üretmeye başladık. 2025'te toplam otobüs hacminin yarısından fazlasını elektrikli araçlar tarafından karşılamayı ve elektrikli araçlarıyla ihraç payımızın **%80**'lere ulaşmasını öngörüyoruz.

Sektörünün öncüsü şirketler arasında yer alma hedefiyle çalışmalarımızı hızla sürdürüyoruz. Sahip olduğumuz tecrübeyi, modern şehirleşme ve akıllı toplu ulaşımın geleceği için kullanarak bir yandan ulaşımın geleceğine ve sürdürülebilirliğine katkıda bulunurken bir yandan da gerçekleştirdiğimiz katma değerli ihracatla Türkiye ekonomisine destek veriyoruz.

%100 Türk mühendisliği ile geliştirdiğimiz yaklaşık **15 bine** yakın aracımız ile dünyanın **66** ülkesinde yer almaktayız. Ürettiğimiz araçları Fransa, Almanya, İngiltere, İtalya, Avusturya, İsveç, Litvanya ve Benelüks gibi Avrupa ülkelerinin yanı sıra Amerika Birleşik Devletleri ve çeşitli Türk cumhuriyetlerine ihraç ediyoruz. Sadece Fransa'da 5 binden fazla aracımız bulunurken dünyanın en rekabetçi pazarlarından biri olan ABD yollarında da **1.000**'in üzerinde aracımızla kendi segmentimizde ilk **5** içinde yer alıyoruz.

2025 yılında ürettiğimiz ve sattığımız her iki araçtan birinin elektrikli olmasını hedefliyoruz.

İşimizin devamlılığını sağlarken günümüzün trendleriyle uyumlu operasyonlar yürütmek ve sürdürülebilirliği her aşamada göz önünde bulundurmak stratejimizin önemli yapı taşlarını oluşturuyor. Sürdürülebilirlik ve dijitalleşmeyi iki odak noktası olarak ele aldığımız stratejik yol haritamızda 2021 yılı önceliklerimiz; insan sermayemizi güçlendirerek çalışanlarına başarı hikayeleri yazacakları fırsatlar sunmak, değişen dünyaya uyum sağlayan farklı finansal kaynaklar yaratmak, yurtiçi ve yurtdışı pazarlarımızda elde ettiğimiz etkiyi güçlendirmek, kusursuz müşteri deneyimi sağlamak. 2025 yılında ürettiğimiz ve sattığımız her iki araçtan birinin elektrikli olmasını hedefliyoruz. Operasyonlarımızı ve yeteneklerimizi bu doğrultuda geliştiriyor, stratejik hedeflerimize ulaşmak için sürekli çalışıyoruz.

Kilometre Taşları

1968
Kuruluş

1984
Mitsubishi ile teknik destek sözleşmesi ve lisanslı ürün distribütörlüğü

1987
İlk otobüs üretimi (Maraton)

1992
Prestij Midibus ve Canter kamyonları üretimi

2001
Avrupa'ya ihracat başlangıcı

2007
• Temsa Almanya ofisi
• Turquality programına kabul edilen ilk otomotiv firması

2008
Amerika'ya ihracat başlangıcı

2013
• TEMSA Global (Ulaşım Araçları), TEMSA Motorlu Araçlar ve TEMSA İş Makinaları'nın ayrılması
• Avenue körüklü ve CNG² araçlarının lansmanı

2014
Amerika pazarında TS45 satışı

2015
• İlk elektrikli araç, MD9 electriCITY, SHD³ segmentinde ilk araç Maraton, ilk akıllı otobüs Avenue IBUS
• Ar-Ge dizayn ofis kuruluşu

2016
• Endüstri 4.0 kapsamında yürütülen TEMSA Smart 2020 çalışmaları başlaması
• İlk yerli elektrikli otobüs Avenue EV
• Makerlab açılışı

2017
• Avenue Electron, LD SB Plus ve yeni MD9 lansmanı
• Fleetics lansmanı
• FKT⁴ tesisi tamamlanması
• YSS⁵ belgesi alınması
• İlk TEMSA Robotun (Camgöz) devreye alınması

2018
TEMSA North America kuruluşu

2019
• TEMSA'nın True Capital Partners bünyesine dâhil olması
• TEMSA France (TFR SAS) kuruluşu

2020
Temsal'nın Sabancı Holding ve Skoda Transportation bünyesine dâhil olması

² CNG: Compressed Natural Gas ³ SHD: Super High Decker ⁴ FKT: Fosfat Kataforez Tesisi ⁵ YYS: Yetkilendirilmiş Yükümlü Statüsü

Operasyonlarımız

Yurt dışı operasyonlarımızı ABD, Fransa ve Almanya'da yer alan ofislerimizle üç ülkeden yürütüyoruz. TEMSA araçları bugün, ABD ve Avrupa ağırlıklı olmak üzere **66** ülkede yol alıyor. Fransa pazarına 1999'da, ABD pazarına ise 2010'da girerek operasyonlarımızı büyük ölçüde genişlettik. ABD pazarındaki dört büyük otobüs üreticisinden biri hâline geldik. Fransa'da ise şu anda **5.000**'den fazla TEMSA markalı şehir içi ve şehirler arası otobüs bulunuyor.

Yurtdışı müşterilerimize satış, satış sonrası hizmetler, servis ve yedek parça hizmetleri sunuyoruz. 2007'de kurulan TEMSA Deutschland'da satış, satış sonrası hizmetler, yedek parça hizmetleri sunarken 2019 yılında kurulan TEMSA France bu hizmetlere ilave olarak müşterilerimize servis hizmetleri de sunmaktadır.

2018 yılında kurulan TEMSA North America'da ise yedek parça, satış, servis, satış sonrası hizmetler ekipleri ile finans ve insan kaynakları birimleri de bulunuyor.

Yurt içinde ise otobüs segmentinde toplam **9** lokasyonda **9** bayi, hafif kamyon segmentinde **22** bayi, İstanbul ofisimiz ve Adana fabrikamız ile faaliyetlerimizi sürdürüyoruz. **Bugün, Türkiye'deki her üç otobüsten birisi TEMSA markalı.** Hem Türkiye'de hem de yurt dışındaki pazar payımızı, geliştirdiğimiz sürdürülebilir ve akıllı mobilite çözümleri ile artırmayı hedefliyoruz.

Yurtdışı müşterilerimize satış, satış sonrası hizmetler, servis ve yedek parça hizmetleri sunuyoruz.

TEMSA DEUTSCHLAND (TD)

TEMSA Deutschland (TD) 2009 yılında kuruldu. TD, satış, satış sonrası hizmetler, yedek parça hizmetleri sunuyor. 2019 yılında TD, Avrupa'nın bazı büyük markalarını geride bırakarak FiBus onaylı araç tedarikçi listesine girdi.

2019 yılında Almanya'da 120 teslimat sayısına ulaştık.

2017'den beri, Almanya depomuz Avrupa merkez deposu olarak hizmet veriyor. Bu depo noktamız, Avrupa genelindeki Temsa bayi ve servis ağının buluşma noktası olarak hizmet veriyor ve gerekli yıllık eğitimleri sağlıyor.

TEMSA NORTH AMERICA (TNA)

TEMSA North America (TNA) 2018 yılında kuruldu. TNA'da yedek parça, satış, servis, satış sonrası hizmetler, finans ve insan kaynakları birimleri bulunuyor.

İlk kez 2010 yılında TS35 modeli ile Kuzey Amerika pazarına girdik. Bugün ABD'de 1.000'i aşkın aracımız bulunuyor ve ABD'deki pazar payını hızla artırmaya devam ediyoruz. Kuzey Amerika pazarını gelecekteki büyüme alanlarından biri olarak görüyoruz. Yakın zamanda bu pazara özel olarak geliştirilen TS 45 elektrikli otobüsünü Silikon Vadisi başta olmak üzere ABD'nin farklı bölgelerinde piyasaya sunmayı hedefliyoruz.

TEMSA FRANCE (TFR)

TEMSA France (TFR) 2019 yılında kuruldu. Ingwiller ve Paris lokasyonlarında bulunan ofis ve tesislerde satış ve satış sonrası Hizmetler faaliyetleri bulunuyor.

TEMSA'nın ihracat pazarlarındaki en yüksek araç adedine sahip olduğu ülke Fransa'dır. Fransa pazarındaki faaliyetlerimizi 1999'dan beri sürdürüyor ve 5.000'den fazla TEMSA markalı şehir içi ve şehirler arası otobüslerimiz ile Fransa yollarında hizmet veriyoruz.

2020'nin Öne Çıkan Gelişmeleri

TEMSA'nın Sabancı Holding ve **PPF IndustryCo** (Skoda Transportation ana ortağı) bünyesine dâhil olması

ASELSAN iş birliği ile Türkiye'nin yerlilik oranı en yüksek araç üretimi

Sürdürülebilirlik odaklı Ar-Ge ve inovasyon yatırımlarının toplam Ar-Ge ve inovasyon bütçesi içerisindeki oranı: %14

TEMSA'nın **ilk elektrikli araç ihracatı** (İlk elektrikli otobüs ihracı İsveç'e)

Ecovadis Sürdürülebilirlik Platformu'nda **Gümüş Statü**

Sürdürülebilir ürün olarak nitelendirdiğimiz ürünlerden gelir elde edilmesi

Batarya paket ve yazılımları, elektrikli otobüs üretimi dâhil **sürdürülebilir ürünlerle toplu taşıma elektrifikasyonuna destek**

2025 yılında **üretilen iki otobüsten birinin elektrikli** olması hedefi

Kapsayıcılık programlarıyla **ulaşılan genç sayısı⁶** : 156

Döngüsel iş modeli uygulamalarını artırarak 2050 yılına kadar sera gazı emisyonlarında **"Net Sıfır"**a ulaşma hedefi

Çalışan sağlığı ve güvenliğine yönelik yatırımlar: 806 bin TL

⁶ Denetim kapsamındaki veriyi ifade etmektedir.

Ürünler ve Hizmetler

Ağırlıklı olarak toplu taşıma araçları üretiyoruz. Müşterilerimizi satış sonrası süreçte de destekliyor, onlara kaliteli bir müşteri deneyimi sağlamak üzere çeşitli satış sonrası hizmetler sunuyoruz. Ürün ve hizmet portföyümüzü değişen koşulları ve gelişen küresel eğilimleri göz önünde bulundurarak güncelliyoruz.

İklim krizinin ve çevresel sorunların derinleştiği günümüzde, yakıt kaynaklı sera gazı salımlarının yaklaşık dörtte birinden sorumlu olan ulaşım sektörünün hızlı bir dönüşümden geçmesi gerekiyor. Paris Anlaşması'nın imzalanmasından sonra hükümetlerin bu konudaki çalışmaları da ivme kazandı. Başta AB ve ABD olmak üzere dünyanın bugün birçok yerinde özel sektörün sorumlu olduğu sera gazı salımları ve çevresel etkilere yönelik düzenlemeler getiriliyor. Şirketlerin ise çevik bir biçimde yeni düzenleme ve yönetmeliklere uygun olarak operasyonlarını ve faaliyetlerini dönüştürmesi gerekiyor.

TEMSA olarak hem dünyayı korumak ve yaşanabilir kılmak hem de yeni düzenlemelerin ışığında işimizi kesintisiz bir biçimde devam ettirebilmek için sürdürülebilir ve akıllı hareketlilik çözümleri geliştiriyoruz. Faaliyetlerimizle daha sürdürülebilir bir yaşamı teşvik ediyor, geliştirdiğimiz elektrikli araçlar ve batarya teknolojileri ile ürünlerimizin karbon ayak izini azaltarak çevresel etkilerini en aza indiriyoruz. Bu doğrultuda şehir içi ve şehirler arası segmentlerde farklı tip elektrikli araçlar geliştirdik.

MD 9 electriCITY

Şehir içi segmentte bulunan MD 9 electriCITY otobüsü sessiz, temiz, dumansız ve güvenli bir ulaşım sunan elektrikli bir otobüstür. Sıfır emisyonu sahip bu araç enerji kazanımlı frenleme sistemi ile de enerji tasarrufu sağlıyor. MD 9 bu sistemle bataryayı fren pedalına basılmasına gerek kalmadan sefer hâlinde iken şarj etmeye başlıyor. Aynı zamanda, son durakta ara şarj olabilmesi sayesinde 150 kW'lık şarj cihazı ile 20 dakikada menzilin 60 km'ye kadar artırabiliyor. Aracın düşük ağırlık merkezi ve doğrudan çekiş sistemi, daha güvenli ve yüksek verimli bir sürüş deneyimi sunuyor.

Avenue EV

TEMSA ve ASELSAN iş birliğiyle üretilen Avenue EV elektrikli otobüsü 2020 yılı itibarıyla piyasaya sunuldu. Aracın elektrik motoru, çekiş eviricisi, ana bilgisayar, gösterge paneli gibi normalde ithal olan bileşenleri ASELSAN tarafından yerli olarak tasarlanıp imal edildi. Türkiye otomotiv sektöründeki en yüksek yerlilik oranına sahip olan Avenue EV, başta Avrupa pazarı olmak üzere geniş bir coğrafyada müşterilere sunuluyor. Kısa süreli şarj özelliği ile 15 dakikada tamamen şarj olabiliyor, bu sayede toplam 80 km'ye kadar yol kat edebiliyor. Avenue EV'nin hem TEMSA'nın kendi satış faaliyetleri hem de Skoda sinerjisiyle birlikte 2022'den itibaren daha yüksek adetli satışlara ulaşacağını öngörüyoruz.

Avenue Electron

Şehir içi segmentte bulunan Avenue Electron tek pedallı sürüş sistemine sahip. Bu sayede aracın menzili %15'e kadar artırılabilir. Gösterge panelinin tamamında dijital ekran kullanılıyor ve bu sayede gösterge paneli filoları özel olarak kişiselleştirilebiliyor. Ayrıca, Avenue Electron klima sisteminde güç tasarrufu sağlamak amacıyla kompresör türünde ısı pompası kullanıyor. Vites seçici programlar ile rejeneratif frenlemeden elde edilen güç maksimuma çıkabiliyor; böylece araç kullandığı enerjinin %70'ini geri kazanıp yolculuk mesafesini artırabiliyor.

TEMSA Tech ve Batarya Teknolojileri

Değişen koşullar altında yeni araçlar tasarlamak, hücre veya batarya satın almak ve yeni sistemin sorunsuz çalışmasını sağlamak için ek yazılımlar gerekiyor. TEMSA olarak bu boşluğu doldurmak; akıllı, sürdürülebilir ve son teknoloji ile donatılmış ürünler tasarlamak için yeni bir iş yapış biçimi olan TEMSA Tech'i hayata geçirdik.

TEMSA Tech'in ilk ürünü olan batarya paketini daha az alan ve hacim ile daha fazla güç üretecek şekilde tasarladık. Temiz enerji sağlayan bu hafif ve dayanıklı batarya paketi, Avrupa Birliği (AB) standartları ile uyumlu olarak ECE R100 v2 ve ECE R10 v5 sertifikalarına sahip. TEMSA mühendisleri tarafından akıllı kart olarak tasarlanan batarya yönetim sistemi ise yüksek verimlilik sağlarken pillerin hızlı yaşlanmasını engelliyor.

Kalite yönetimi, e-sistemler, yol destek servisi ve yedek parça olmak üzere dört alanda sağladığımız satış sonrası hizmetleri yetkin servislerimizle müşterilerimize kaliteli hizmet sunuyoruz. Kullanıcı dostu, verimli, güvenli ve ulaşılabilir satış sonrası hizmetlerle müşteri memnuniyetini artırıyoruz.

KALİTE YÖNETİMİ

- Hızlı, verimli dönüş
- Azami destek
- Düşük arıza süresi

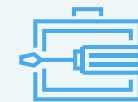
E-SİSTEMLER

- Teknik bilgi ve yedek parça için kolay ve kullanıcı dostu çevrimiçi hizmet
- Taşıtlar için güncel kullanım kılavuzları ve bakım programları

YOL DESTEK SERVİSİ

- Alanında uzman satış sonrası destek ekiplerinden oluşan küresel ağ
- 7x24 yol destek ekibi
- Sürekli beklemede olan konusunda uzman personel

YEDEK PARÇA

- Orijinal yedek parçaların hızlı ve güvenli tedariki
- Dünya çapında yedek parça dağıtım ağı

Değer Zinciri

Daha keyifli yolculuklar için akıllı ve sürdürülebilir mobilite çözümleri sunan insan odaklı teknoloji şirketi olma misyonumuzu hayata geçirmek için tüm değer zincirine odaklanmamız gerekiyor. Değer zincirimiz, tedarikçilerimizin ham madde üretiminden ürünlerimizin müşterilerimize ulaşmasına ve kullanılmasına kadar birçok farklı aşamayı kapsıyor. Tedarikçilerimizle iş birlikleri geliştiriyor, onların çevresel, sosyal ve etik konularda performansını iyileştirmeye odaklanıyoruz.

SÜRDÜRÜLEBİLİR TEDARİK ZİNCİRİ

Araç üretimi çok farklı girdiye ihtiyaç duyan karmaşık ve küresel bir yapıya sahip. Covid-19 salgını ise tedarik zincirlerini etkileyerek önemli değişimlere sebep oldu. Küresel tedarik zincirinde yaşanan aksamalar ve kesintiler sebebiyle yerleşme ön plana çıkarken çiplere artan küresel talep ve bu talebin karşılanamaması sonucu otomotivden teknolojiye pek çok sektör etkilendi. Bu nedenle çeşitli otomotiv markaları üretimlerini kısmak veya durdurmak

zorunda kaldı. Çip krizinin 2021'de küresel otomotiv üretimini **%3** azaltacağı ve 2022 yılında da krizin etkili olmaya devam edeceği tahmin [ediliyor](#). TEMSA bünyesinde de elektrikli ürünlerin üretim süreçleri çip krizinden etkilendi. Bunun gibi riskleri etkin şekilde yönetebilmek için tedarik zincirindeki sorunlara bağlı olarak üretimi aksayabilecek ürünleri tespit ettik. Uzayan tedarik süreçlerine karşın tedarikçilere yönelik daha kapsamlı bir tahminleme çalışması sayesinde ve erken sipariş ile stokların yönetilmesini sağladık. Gelecek dönemde de etkin tedarik zinciri yönetimi için stok politikası oluşturuyoruz.

2020 yılı itibarıyla **%84**'ü yerel olmak üzere toplam **1.109** tedarikçi ile çalışıyoruz. Tedarikçilere yaptığımız toplam ödemelerin **%57**'sini yerel tedarikçi ödemeleri oluşturuyor. Tedarik zincirini etkin yönetmek için sürdürülebilirlik performansı da önemli rol oynuyor. [Sorumlu Satın Alma Politikamız](#); tedarikçi ilişkilerinde temel aldığımız ilkeleri ve insan haklarının gözetilmesi, çevresel duyarlılık gibi konularda tedarikçilerimizden beklentilerimizi kapsıyor. Tedarikçilerin çevresel, sosyal ve etik alanlarda bu ilkelere uymalarını bekliyor; öz değerlendirme anketleri ile denetimler gerçekleştiriyoruz.

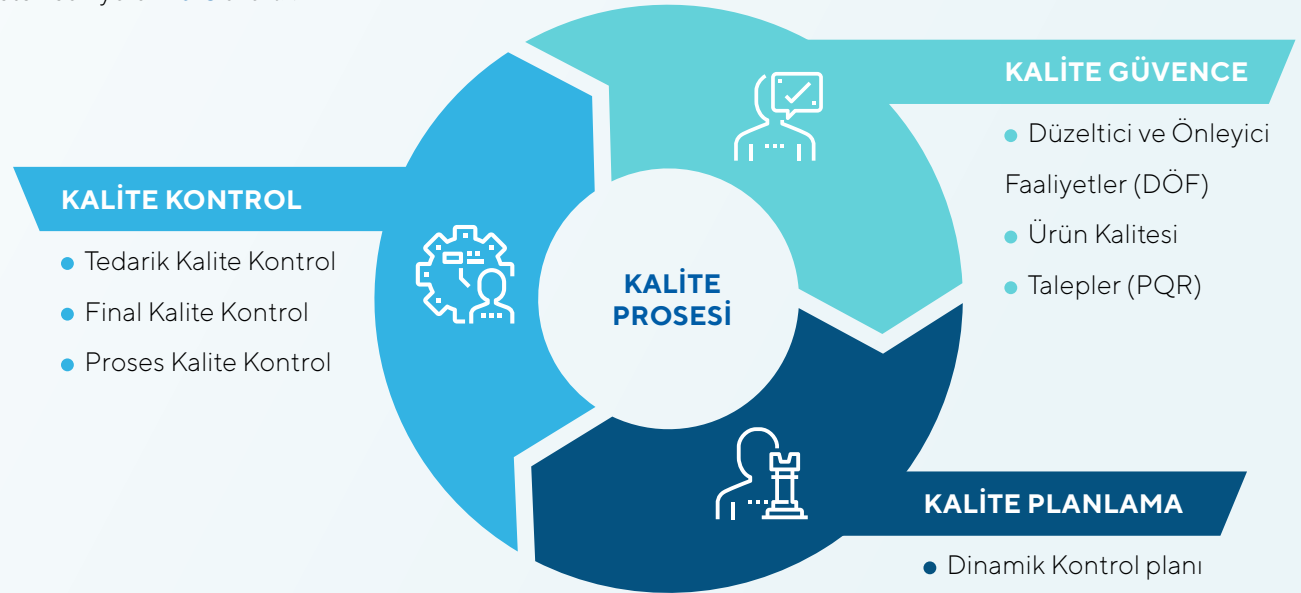
KALİTE VE ÜRÜN GÜVENLİĞİ

Kalite ve ürün güvenliği temel gerekliliklerimiz arasında yer alıyor. Ürünlerimizin kalitesine, güvenilirliğine ve uzun ömürlü olmasına büyük önem veriyoruz. Tüm süreçlerimizi sahip olduğumuz **ISO 9001:2015** Kalite Yönetim Sistemi Standardı ve yasal yükümlülükleri dikkate alarak yürütüyoruz. Müşteri ihtiyaç ve beklentilerine en iyi şekilde cevap veren ürünlerimizin yanı sıra satış, satış sonrası hizmetler ve bunları destekleyen tüm süreçlerde de kalite hedefleri oluşturuyoruz.

- Müşteri geri bildirimlerini ve fabrika içerisinde tespit edilen sorunları her aşamada takip ediyoruz. Haftalık toplantılarla bu sorunların çözümleri üzerinde çalışıyoruz.
- Kullandığımız Inspect sistemiyle görsel ve fonksiyonel hataları ölçülebilir bir veri tabanına dönüştürüyor; bu hatalar ile ilgili verilerin toplanması, analiz edilmesi ve raporlanmasını sağlıyoruz. Kök neden analizi yaparak hataların tekrarını önüyoruz.
- Araçların hangi istasyonda olduğunu görsel olarak listeleyen ve bu araçlarla ilgili modifikasyon, eksik malzeme, hata gibi bilgileri gösteren görsel fabrika platformunu kullanıyoruz.

İş süreçlerinde kaynakları optimum şekilde kullanarak müşteriye teslim sürelerini kısaltmak ve israfı önlemek için yalın üretim tekniklerinden faydalanıyoruz.

Bu kapsamda, iş süreçlerinde değer katmayan işlemlerin, gereksiz malzeme ve iş gücü hareketlerinin, gereksiz stoklar ile uzun hazırlık sürelerinin ortadan kaldırılması yanında hataların önlenmesi için çalışmalar yürütüyoruz. İş gücü sürelerinde yapılan iyileştirmeler ile 2017 yılına kıyasla midibüs hattında **%40**, otobüs hattında ise **%16** verimlilik artışı sağladık. Yarı mamul stok seviyeleri **%18** azaldı.

MÜŞTERİ ODAKLILIK

İhracat odaklı bir şirket olarak küresel düzeyde müşteri memnuniyeti sağlamak önceliklerimiz arasında bulunuyor. Kalite ve ürün güvenliğinde yüksek standartlar ile her müşteri için özel çözümler üreten müşteri odaklı bir yaklaşım benimsiyoruz. Ürünlerimizin satışı sonrası müşteri memnuniyetini servis sağlamak için yurt içinde toplam **48** şehirde **82** servis ağıımız, yurt dışında ise **20** ülkede **65** servis ağıımızla hizmet veriyoruz. Marm Assistance adlı çağrı merkezimiz üzerinden müşteri geri bildirimlerini alıyor ve çözümlüyoruz. Çağrı merkezi ile birlikte sosyal medya, internet sitesi ve servisler gibi farklı kanallardan gelen tüm müşteri geri bildirimlerini tek çatı altında toplamak için çalışmalarına devam ediyoruz.

Dijitalleşmeyi de operasyonlarımıza entegre ederek farklı uygulamalar hayata geçiriyoruz:

- Yurt dışındaki müşterilerimize özel, ilk defa bakım paketleri sunmaya başladık.
- Müşteri hizmetini iyileştirmek, etkin bir stok yönetimi sağlamak için değişen talep hacmine ve türüne uyum sağlayan bir uygulamayla planlama analizlerini tek bir ortamda yapmaya başladık. Bu iyileştirmelerle **%75** zaman tasarrufu sağladık.

- Tüm pazarların satış süreçlerini tek bir uygulama üzerinden yönetip raporlayarak daha iyi bir müşteri deneyimi sağlamak için bir raporlama platformu hayata geçirdik.
- Araç satış, üretim ve stok verilerinin anlık olarak dijital bir platform üzerinden takip etmeye ve bu platform üzerinden Satış ve Operasyon süreçlerimizi yönetmeye başladık.

Etik İş Anlayışı

İşimizi yaparken etik değerleri gözetiyoruz. İş ilişkisinde olduğumuz tüm taraflar için bağlayıcı olan TEMSA İş Etiği Kuralları; TEMSA çalışanlarının sorumluluklarını ve paydaşlarımızla iş ilişkimiz kapsamında gözeceğimiz ilkeleri içeriyor. Diğer yandan bu ilkeler; rüşvet ve yolsuzlukla mücadele, insan kaynakları, insan hakları, çevrenin korunması gibi konularda gözettiğimiz yaklaşımı paydaşlarımıza aktarıyor. Sorumlu kurumsal vatandaş olarak konumlanmamızı sağlayan İş Etiği Kuralları hem yurt içinde hem de yurt dışında operasyonlarımıza yön veriyor.

TEMSA çalışanları, Sabancı Holding prosedürleri kapsamında, etik kural ihlalleriyle ilgili bildirimleri etik@temsa.com e-posta adresiyle TEMSA Etik Kural Danışmanına ve/veya etik@sabanci.com e-posta adresiyle 0212 385 85 85 telefon numarasından ve Sabancı Holding Genel Merkezi'ne posta yoluyla Etik Kurul'a iletebiliyor. **2020 yılında etik kural ihlaline ilişkin bir bildirim alınmamıştır.**

Temsa'da Sürdürülebilirlik

*Sürdürülebilirliği
işimizin bir parçası
olarak konumlandırıyoruz.*

Trendler ve İşimize Etkisi

Günümüzün önemli sürdürülebilirlik trendleri iş dünyasını dönüştürüyor. Şirketlerin bu trendleri takip ederek adaptasyon süreçlerini yönetmeleri iş sürekliliği açısından önem kazanıyor. Trendlerin beraberinde getirdiği riskler birçok alanda iş yapış şeklini ciddi boyutta etkiliyor. Bu sebeple şirketlerin finansal, operasyonel esnekliğe ve dirence sahip olmaları; altyapısal olarak kendilerini hazırlamaları gerekmektedir.

İKLİM KRİZİ

Trende İlişkin Gelişmeler

Küresel Riskler Raporu: Dünya Ekonomik Forumu'nun yayımladığı 2021 Küresel Riskler Raporu'na göre iklim değişikliği en önemli konular arasında yer alıyor. Covid-19 krizi ve dünya çapındaki karantinalar 2020'nin ilk yarısında küresel emisyonların düşmesine neden olduysa da iklim krizinin etkisi derinleşmeye devam ediyor.

Avrupa Yeşil Mutabakatı: İklim krizinin başlıca nedenlerinden biri olan karbon emisyonları, başta insan hayatı olmak üzere, birçok alanı etkiliyor. Bu etkileri azaltmak ve durdurmak için, başta AB ülkeleri olmak üzere, küresel GSYİH ve karbon emisyonlarının yaklaşık %70'inden sorumlu olan ülkeler ve birçok özel şirket Net Sıfır Emisyon taahhütleri vermeye başladı. 2019 Aralık ayında AB Komisyonu tarafından açıklanan Avrupa Yeşil Mutabakatı (European Green Deal) ile AB 2050 yılına kadar net sıfır hedefine ulaşmayı amaçlıyor. Bu hedef sayesinde 2030 yılına kadar AB'nin karbon emisyonlarının 1990 yılına kıyasla en az %55 azalacağı öngörülüyor.

CBAM: Ayrıca Avrupa Komisyonu, Yeşil Mutabakat kapsamında, AB'ye ithal edilen ürünlerin fiyatlarının karbon içeriği maliyetini doğru bir şekilde yansıtmayı amaçlayan Sınırdaki Karbon Düzenleme Mekanizması'nın (Carbon Border Adjustment Mechanism - CBAM) alt yapılarını hazırlamaya başladı.

Ülkelerden Taahhütler: ABD, net sıfır hedefi doğrultusunda sera gazı kirliliğini azaltmak için otomobil üreticilerinin 2030 yılına kadar yeni araç satışlarının en az %40'ının elektrikli olacağına dair gönüllü taahhütlerini destekliyor. Diğer yandan Çin'in de 2060 yılına kadar net sıfır olma taahhüdünde bulunması gelecek yatırım alanlarıyla ilgili sinyal verdi.

TEMSA'nın Yaklaşımı

- Sabancı Topluluğu'nun bir parçası olarak 2050 Net Sıfır Emisyon ve Sıfır Atık hedefine katkı vermeye odaklanıyoruz. İlk %100 elektrikli yerli otobüs üretimini gerçekleştirdik.
- Üretim faaliyetlerini, gelecek nesillerin gereksinimlerini tehlikeye sokmadan ve çevre kirliliğine sebep olmadan gerçekleştirmeyi hedefliyoruz. Enerji ve doğal kaynak kullanımı konusunda çevre dostu teknolojilerin uygulanması ve tasarruf önlemleri ile ilgili çeşitli çalışmalar gerçekleştiriyoruz.
- Ayrıca uçucu organik bileşik azaltım çalışmaları yapıyoruz ve yıllık hedefler oluşturarak yapılan çalışmalarını her sene yasal mercilere raporluyoruz.
- İhracat, operasyonlarımızın önemli bir parçası olduğu için sınırda karbon vergisinin beraberinde getirebileceği risklerin önlenmesi ve indirgenmesi amacıyla yeni yatırımlarda %100 yenilenebilir enerjiye odaklanıyoruz ve ürünlerimizdeki karbon yoğunluğunu düşürmeyi hedefliyoruz.
- Toplu taşıma elektrifikasyonuna yönelik elektrikli otobüs ve batarya teknolojileri üretiyor; TEMSA Tech bünyesinde elektrikli araçların yanı sıra otonom araçlar, güç dağıtım ve araç şarj ünitesi, hidrojen gibi alternatif yakıtların kullanımı, şarj istasyonları vb. birçok alanda çalışmalar yapıyoruz.

TEKNOLOJİK DÖNÜŞÜM VE DİJİTALLEŞME

Trende İlişkin Gelişmeler

Covid-19 nedeniyle tüketici alışkanlıklarında yaşanan değişiklikler, lojistik başta olmak üzere bütün operasyonlarda dijital teknolojilerin ortaya çıkması ve yükselişi, iş yapma şekillerinin dijital ortamlara taşınması gibi faktörler dijital dönüşüme uyum göstermeyi zorunlu kıldı. Ayrıca dijital dönüşüm, siber güvenliğe ve bilgi teknolojilerinin iş sürekliliğine dair riskleri de beraberinde getirdi.

TEMSA'nın Yaklaşımı

Yeniliğe; yenilikçi fikir, ürün, hizmet ve teknolojilere yatırım yapıyoruz. IoT, robotik iş gücü, yapay zekâ ve siber güvenlik gibi alanlarda projeler yürüterek yeni nesil teknolojik çözümler geliştiriyoruz.

YETENEK YÖNETİMİ

Trende İlişkin Gelişmeler

Hızla değişen trendlere uyum sağlamak, yeni teknolojiler geliştirmek için insan sermayesini geliştirmek ön plana çıkıyor. Nitelikli iş gücünün sınırlı olması, değişikliğe liderlik etmek veya uyum sağlamak açısından şirketler için bir tehdit arz ediyor. Şirketlerin yeni yetenekler keşfetmesi ve yetenek yönetimi stratejisi ile çalışanlarını geliştirerek kendi içinde tutması önemli bir avantaj.

TEMSA'nın Yaklaşımı

Sabancı Topluluğu'nun geliştirdiği İşin Geleceğine Uyum projesi doğrultusunda; işin, iş yapış biçimlerinin, çalışma ortamlarının ve iş gücünün geleceğine dair tüm unsurları kapsayan yedi ana başlıktan oluşan bir modeli benimsiyoruz. Ayrıca TEMSA çalışanlarının kariyer gelişim süreçlerini destekleyen bir rehber olan TEMSA Road'u tasarladık.

Sürdürülebilirlik Öncelikleri

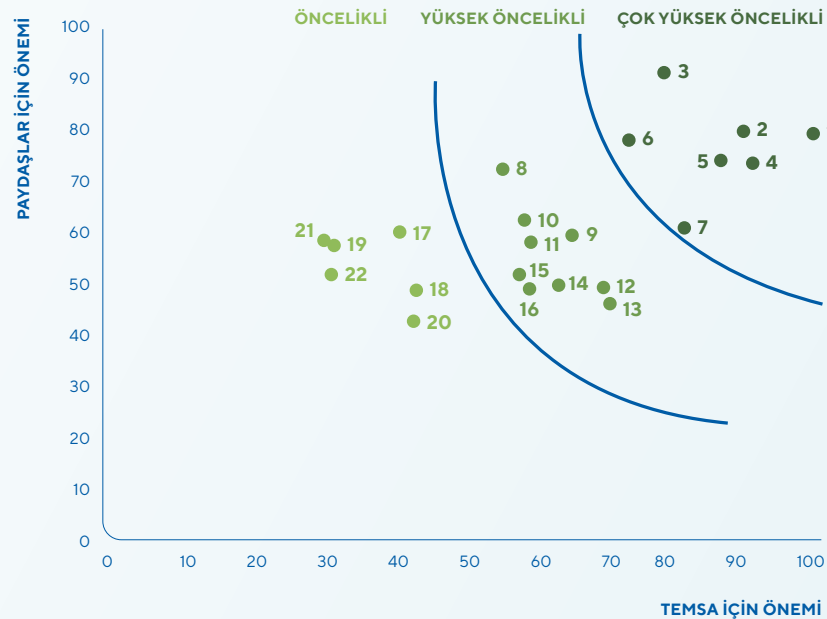
TEMSA'nın sürdürülebilirlik faaliyetlerine stratejik bir yön vermek üzere 2020 yılında kapsamlı bir çalışma yaparak **ilk defa sürdürülebilirlik önceliklerimizi belirledik**. Bu çalışmayı yaparken şirketin gelecek stratejisi yanında üst yönetimin şirketin geleceğine bakış açısını, sürdürülebilirlik konusundaki küresel trendleri ve paydaş beklentilerini değerlendirdik. Çalışmada iç paydaşlarımız olan çalışanlarımızın görüşlerini aldık. Bu kapsamda şirketimiz için önemli bir dönüşüm olduğuna inandığımız **Ecovadis sürecine katılan çalışanlarımızı sürece dâhil ettik** ve TEMSA'nın potansiyel sürdürülebilirlik öncelikleri konusunda bu çalışanlarımızın görüşlerine danıştık. Diğer yandan bazı tedarikçilerimiz ve yurt dışındaki müşterilerimizin de görüşlerine başvurduk. Ayrıca sektördeki rakip şirketlerin sürdürülebilirlik önceliklerini detaylı inceledik.

Bu kapsamda sürdürülebilirlik literatürüne yön veren Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları, Küresel Ekonomik Forumu, 2021 Küresel Riskler Raporu, On Birinci Kalkınma Planı, SASB ve MSCI sektör öncelikleri analizleri, Avrupa Yeşil Mutabakatı kapsamındaki

yükümlülükleri, McKinsey Mobilite ve Covid-19 Raporu gibi çalışmalarını gözden geçirdik.

Yaptığımız çalışmanın sonucunda **22** öncelikli konu arasından çok yüksek öncelikli konular sürdürülebilir ürünler ve ulaşım, Ar-Ge ve inovasyon, iklim krizi ve sıfır karbonlu büyüme, yetenek yönetimi, dijitalleşme

ve veri güvenliği, döngüsel ekonomi ve atık yönetimi, kalite ve ürün güvenliği ile iş sağlığı ve güvenliği olarak belirlendi. Diğer yandan tedarik zinciri yönetimi, fırsat eşitliği ve çeşitlilik, paydaş ilişkileri ve iş birliği, etik, uyum ve şeffaflık, çalışan bağlılığı ve memnuniyeti, entegre risk yönetimi, toplumsal yatırım programları, müşteri odaklılık konularını da yüksek öncelikli olarak sınıflandırdık.

- 1 Sürdürülebilir Ürünler ve Ulaşım
- 2 Ar-Ge ve İnovasyon
- 3 İklim Krizi ve Sıfır Karbonlu Büyüme
- 4 Yetenek Yönetimi
- 5 Dijitalleşme ve Veri Güvenliği
- 6 Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi
- 7 Kalite ve Ürün Güvenliği
- 8 İş Sağlığı ve Güvenliği
- 9 Tedarik Zinciri Yönetimi
- 10 Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik
- 11 Paydaş İlişkileri ve İş Birliği
- 12 Etik, Uyum ve Şeffaflık
- 13 Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyeti
- 14 Entegre Risk Yönetimi
- 15 Toplumsal Yatırım Programları
- 16 Müşteri Odaklılık
- 17 Su Yönetimi
- 18 Rüşvet ve Yolsuzlukla Mücadele
- 19 Hava Kalitesi
- 20 Kurumsal Yönetim
- 21 Biyoçeşitlilik
- 22 İnsan Hakları ve Çalışan Hakları

Öncelik Düzeyi	Konu Adı	Tanımı	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
ÇOK YÜKSEK ÖNCELİKLİ	Sürdürülebilir Ürünler ve Ulaşım	Ürün portföyümüzün çevresel etkisini azaltırken sosyal etkisini artıracak yeni ve sürdürülebilir ürünlerle geliştirilmesini ve mevcut ürünlerin iyileştirilmesini ifade eder. Bu kapsamda toplu taşıma elektrifikasyonuna yönelik elektrikli otobüs ve batarya teknolojileri geliştiriyor; yakıt tasarrufu, otonom araçlar, güç dağıtım ve araç şarj ünitesi, hidrojen gibi alternatif yakıtların kullanımı, şarj istasyonları vb. alanlarda çalışmalar yapıyoruz. Sürdürülebilir ulaşımı odağa alarak trafik sıkışıklığı, hava kirliliği ve gürültü kirliliğini azaltan; yol, yolcu ve araç güvenliğini ön planda tutan; düşük karbon salımlı ve temiz teknolojilerle üretilmiş ulaşım araçlarının kullanımının yaygınlaştırılmasına odaklanıyoruz.	
	Ar-Ge ve İnovasyon	Sürdürülebilirlik ve sektör trendleriyle uyumlu, çevresel ve sosyal faydayı artıran her türlü Ar-Ge çalışmasına destek veriyoruz. Yenilikçi ürün, hizmet ve iş modellerini geliştirmek için Ar-Ge ve inovasyondan faydalıyoruz. Teknolojide öncü olmak ve sürekli yeni nesil mobilite çözümlerine odaklanmak için deney ve inovasyonun gücünden faydalıyoruz. Ar-Ge ve inovasyon konusunda başta üniversitelerle olmak üzere iş birliklerini güçlendiriyor, paydaşlar ile açık inovasyon faaliyetleri gerçekleştiriyoruz.	
	İklim Krizi ve Düşük Karbonlu Büyüme	İklim krizi risklerini ve işimize etkilerini tanımlıyoruz. İklim krizini derinleştirebilecek etkilerimizi azaltmaya, düşük karbonlu büyüme için enerji verimliliğine ve yenilenebilir enerji kullanımına odaklanıyoruz. Kanunen zorunlu ya da zorunlu olmayan çevresel harcamalarımızı takip ediyoruz. Hedefimiz, bir yandan işimizi büyütürken diğer yandan en önemli küresel sorunlardan biri olan iklim krizi ile mücadeleye destek vermek.	
	Yetenek Yönetimi	Tüm çalışanlara yeteneklerini en doğru şekilde kullanma fırsatı sağlıyoruz. İşimizi en iyi şekilde yapmamızı sağlayacak yeteneklerin şirketimizde istihdam edilmesine önem veriyoruz. Yeni jenerasyon yeteneklerin bünyemize kazandırılması için programlar tasarlıyoruz. Ayrıca, çalışanların dijitalleşme ve otomasyon süreçleriyle değişen iş tanımları ve gereklerine uyum sağlamaları için yeni beceriler geliştirmelerini destekliyoruz.	
	Dijitalleşme ve Veri Güvenliği	Üretim ve hizmet süreçlerinin dijitalleşmesine öncelik veriyoruz. Bu konu kapsamında ürünlerin dijitalleşmesi, ortaya çıkması muhtemel veri güvenliği risklerinin saptanıp önlem alınması ve veri güvenliğini korumaya yönelik tüm yasal mevzuata uygun hareket edilmesi yönettiğimiz alanlar arasında yer alıyor.	
	Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi	Döngüsel ekonominin sunduğu fırsatların keşfedilmesine odaklanıyoruz. Tasarım ve tedarik süreçlerinden başlayarak atık oluşumunun en aza indirilmesi, üretim sırasında oluşan atığın geri dönüştürülmesi ve yeniden kullanımı, hayat döngüsünü tamamlayan ürünlerin toplanması ve geri dönüştürülmesi süreçlerini içeren kapsamlı bir anlayışla bu alandaki çevresel etkimizi yönetmeye odaklanıyoruz.	
	Kalite ve Ürün Güvenliği	Kalite ve ürün güvenliği temel gerekliliklerimiz arasında yer alıyor. Ürünlerimizin kalitesine, güvenilirliğine ve uzun ömürlü olmasına büyük önem veriyor; tüm süreçlerimizde uluslararası kalite ve ürün güvenliği standartlarını ve yasal yükümlülükleri dikkate alarak sürekli gelişmeyi amaçlayan bir sistemle çalışıyoruz. Müşteri ihtiyaç ve beklentilerine en iyi şekilde cevap veren ürünlerimizin yanı sıra satış, satış sonrası hizmetler ve bunları destekleyen tüm süreçlerde de kalite hedefleri oluşturuyoruz. ISO 9001 Kalite Yönetim Sistemi Standardı'na sahibiz.	
	İş Sağlığı ve Güvenliği	Tüm TEMSA değer zincirinde; çalışanlar, yükleniciler, iş ortakları ile sağlıklı ve güvenli bir çalışma ortamının sağlanmasına odaklanıyoruz. Üretimimizi insanlara ve çevreye zarar vermeden yaparken fabrikalarımızda görev yapan tüm paydaşlarımızın sağlığı ve güvenliğini ön plana koyuyoruz. İş sağlığı ve güvenliği konusunda performansımızı sürekli geliştirmek için yasal zorunlulukların ötesinde uluslararası standartları benimsiyoruz. Tüm operasyonlarımızı sahip olduğumuz ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası'na göre yürütüyoruz.	

Öncelik Düzeyi	Konu Adı	Tanımı	Sürdürülebilir Kalkınma Amaçları
YÜKSEK ÖNCELİKLİ	Tedarik Zinciri Yönetimi	Araç üretiminde tedarik zinciri karmaşık ve küresel bir yapıya sahip. Bu kapsamda üretimde ihtiyacımız olan her girdiyi etkin bir şekilde yönetmeye odaklanıyoruz. İhtiyaç duyulan malzeme ve hizmetlerin satın alma süreçlerinde kalite, fiyat ve lojistik gibi süreçlerin yanı sıra ekonomik, çevresel, sosyal ve etik koşulların izlenmesi; tedarikçilerin periyodik olarak denetlenmesi gibi gereklilikleri gözetiyoruz. Tedarik zinciri yönetimini, tedarik zinciri aksamadan en iyi şekilde gerçekleştiriyoruz.	
	Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik	Ayrımcılığın ortadan kaldırılarak eşitliğin ve çeşitliliğin sağlanması, iş yerinde önem verdiğimiz ilkeler arasında yer alıyor. Toplumsal cinsiyet eşitliği ve kadınların güçlenmesine yönelik çalışıyor, dezavantajlı gruplar ve engelli çalışanların çalışma deneyimlerinin geliştirilmesine yatırım yapıyoruz. Eşit işe eşit ücret ilkelerini gözetiyoruz.	
	Paydaş İlişkileri ve İş Birliği	Çalışan, tedarikçi, müşteriler başta olmak üzere tüm iç ve dış paydaşlarımızla etkin ve düzenli iletişimi; yeni iş birlikleri ve ortaklıklar geliştirilmesini önemsiyoruz. Performansımızı geliştirmemizi sağlayacak tüm alanlarda iş birliklerine odaklanıyoruz, farklı bilgi ve birikimleri şirkete bu yolla dâhil ediyoruz.	
	Etik, Uyum ve Şeffaflık	Tüm faaliyet, iletişim ve ilişkilerimizi yolsuzluk, rüşvetle mücadele ve haksız rekabet gibi konular dâhil olmak üzere yasalara uygun ve etik anlamda farkındalıkla gerçekleştiriyoruz. Şirketimizin performansını şeffaflık ilkeleri gereği iletişim, raporlama gibi araçlarla paydaşlarımıza aktarmaya önem veriyoruz.	
	Çalışan Bağlılığı ve Memnuniyeti	İyi bir çalışan deneyimi sunarak çalışan mutluluğu ve bağlılığının artırılmasına odaklanıyoruz. Çalışanlara sunulan yan hakları genişletiyoruz, iş ve özel hayat dengesinin sağlanmasına yönelik uygulamalar geliştiriyoruz.	
	Entegre Risk Yönetimi	Finansal ve finansal olmayan, çevre, sosyal ve kurumsal yönetim alanlarındaki risklerin entegre yönetimi; ÇSY konularındaki risklerin finansal etkilerinin tespit edilmesi ve şirket içi risk kültürünün geliştirilmesi için çalışmalar yapıyoruz.	
	Toplumsal Yatırım Programları	Stratejik ve uzun vadeli toplumsal yatırım programlarının geliştirilmesi ve bu programların etkisinin ölçülmesine yönelik çalışıyoruz. Sosyal etkisi yüksek, yapılan yatırımların karşılığını toplumsal gelişimi mümkün kılarak alan, TEMSA ve toplum için ortak değer yaratan programlar geliştirmek üzere çalışıyoruz. Bu alandaki güncel çalışmalarımız gençlere eğitim olanaklarının tanınması, istihdam seçeneklerinin artırılması ve teknik eğitimlerin kalitesinin geliştirilmesine odaklanıyor.	
	Müşteri Odaklılık	İhracat odaklı bir şirket olarak küresel düzeyde müşteri memnuniyeti sağlamak önceliklerimiz arasında bulunuyor. Kalite ve ürün güvenliğinde yüksek standartlar ile her müşteri için özel çözümler üreten müşteri odaklı bir yaklaşım benimsiyoruz. Ürünlerimizin satışı sonrası müşteri memnuniyetini sağlamak için 82 servis ağımla hizmet veriyoruz. Dijitalleşmeyi de operasyonlarımıza entegre ederek farklı uygulamalar hayata geçiriyoruz.	

SÜRDÜRÜLEBİLİRLİK YÖNETİMİ

Sürdürülebilirlik konularının etkin yönetimi için şirket içerisindeki farklı birimlerin dâhil olduğu bir Sürdürülebilirlik Komitesi kurduk. Komite sürdürülebilirlik stratejisi odaklı çalışmalar yürütüyor ve yılda en az 4 kez toplanıyor.

Aynı zamanda Sabancı Holding yapısı altındaki çevik ekiplerin çalışmalarına da katılıyor. Komiteye destek olan odak ekiplerde Bakım Onarım, İdari İşler, Çevre, Çalışan Sağlığı ve Güvenliği, Ar-Ge, Üretim, Hukuk Müşavirliği, İnsan Kaynakları, Kalite, Bilgi Teknolojileri gibi birimlerden çalışanlar yer almaktadır.

Sürdürülebilirlik Yol Haritası, Sürdürülebilirlik Komitesi ile takip edilir.

Gündeme göre Asil Üyeler'e ek olarak davet usulü ilgili paydaşlar davet edilir.

Yılda 4 kez toplanılır.

Komite gerektiğinde uzman kişilerin görüşlerinden yararlanır.

Komite Başkanı: CEO

Asil Üyeler: Komite; Genel Müdür (CEO), Operasyon Genel Müdür Yardımcısı (COO), Mali İşler Genel Müdür Yardımcısı (CFO), İnsan Kaynakları ve Bilgi Teknolojileri Genel Müdür Yardımcısı (CHRO), Satış ve Pazarlama Genel Müdür Yardımcısı (CSMO), Ar-Ge ve Teknoloji Genel Müdür Yardımcısı (CTO), TEMSA Kuzey Amerika (TNA) Direktörü, TEMSA Fransa (TFR) Direktörü, Satış Sonrası Hizmetler Genel Müdür Yardımcısı, Kurumsal İletişim Müdürü olmak üzere toplam 10 üyeden oluşmaktadır.

Davet Usulü Katılan Üyeler: İlgili Müdürler, Yöneticiler, sürdürülebilirlikten sorumlu Temsilci veya Koordinatörler.

Koordinasyon Birimi: Sürdürülebilirlik ve Süreç Yönetimi

Odak Ekipler: Her fonksiyondan en az 1 Sürdürülebilirlik Elçisinin yer alması.

İKLİM VE
ÇEVRE

İNSAN

SÜRDÜRÜLEBİLİR
İŞ MODELİ

DEĞER
ZİNCİRİ

ECOVADIS

TEMSA, 160 ülkede ve 200'ü aşkın sektörde hizmet veren ve 55 binden fazla şirketin değerlendirildiği evrensel sürdürülebilirlik derecelendirmesi sağlayan EcoVadis tarafından çevre, çalışan hakları, etik ve sürdürülebilir tedarik uygulamalarının baz alındığı sistematik değerlendirmede, başarılı çalışmalarımız ile "Gümüş" ödülüne layık görüldü.

Paydaş İlişkileri

Paydaş ekosistemimizde yer alan her paydaşla iletişimimizi sürekli kılacak araçlar geliştiriyoruz. Çift taraflı bir iletişimi mümkün kılıyoruz.

İletişim Sıklığı

HİSSEDARLAR	ÇALIŞANLAR	BAYİLER	MÜŞTERİLER	TEDARİKÇİLER	KAMU KURUMLARI	SİVİL TOPLUM KURULUŞLARI	ÜNİVERSİTELER	
<p>Genel Kurul toplantıları Üç ayda bir</p> <p>Bire bir görüşme ve toplantılar Düzenli</p> <p>Finansal sonuç değerlendirme toplantıları Ayda bir</p>	<p>Öneri takdir ve ödüllendirme sistemi (TEMSA Star) Günlük</p> <p>Kurum içi portal (İntranet) Günlük</p> <p>Kısa mesajlar (SMS) Ayda en az bir</p> <p>İç yayınlar (TemPO) Haftada bir</p> <p>Bültenler (TEMSA Haber Bülteni, TEMSA Akademi, TEMSA Glocal Post) Aylık / Haftalık</p>	<p>Eğitimler Düzenli</p> <p>Seminerler Düzenli</p> <p>Road görüşmeleri Yılda bir</p> <p>Çalışma grupları ve komiteler Ayda en az bir</p> <p>Sosyal etkinlikler Düzenli</p>	<p>Bayi toplantıları Haftada en az bir</p> <p>Saha ziyaretleri Ayda bir</p> <p>Eğitimler Yılda bir</p>	<p>7/24 çağrı merkezi üzerinden müşterilerimize teknik destek Sürekli</p> <p>Şikâyet ve öneri sistemi Sürekli</p>	<p>Online portal Düzenli</p> <p>Bire bir görüşme (yüz yüze, e-posta) Düzenli</p> <p>Ziyaretler (Odak tedarikçiler) Düzenli</p> <p>Denetimler (Odak tedarikçiler) Düzenli</p>	<p>Dönemlik toplantılar Ayda bir Düzenli</p> <p>Sektöre ilişkin bilgi talepleri için sektörel kanallar Düzenli</p> <p>Oluşturulan proje ve girişimlere destek Düzenli</p>	<p>Dernek üyelikleri Düzenli</p> <p>Çalışma grupları Ayda bir</p> <p>Seminerler Ayda bir</p> <p>Paneller Ayda bir</p> <p>Konferanslar Ayda bir</p>	<p>Akademik kongreler ve seminerler Düzenli</p> <p>Makale ve yayınlar Düzenli</p> <p>Akademik araştırmalar Düzenli</p> <p>Eğitim ve teknik destekler Düzenli</p> <p>Sponsorluklar Düzenli</p> <p>Toplantı ve görüşmeler Düzenli</p> <p>Ortak projeler Düzenli</p> <p>Kariyer günleri Düzenli</p>

Sürdürülebilir Ulaşım ve Ürünler

Ar-Ge ve inovasyona odaklanarak sürdürülebilir ulaşım teknolojileri geliştiriyoruz.

Sürdürülebilir Ulaşım ve Ürünler

Ulaşım sektörü, küresel petrol tüketiminin yaklaşık **%64**'ünü, tüm enerji kullanımının **%27**'sini ve dünyanın enerjiye bağlı karbon emisyonlarının **%23**'ünü oluşturarak ekonomik ve sosyal kalkınma açısından kritik bir sektör olarak öne [çıkıyor](#). Uluslararası Enerji Ajansı'nın (IEA - International Energy Agency) 2017 yılında yayınladığı elektrikli araçların küresel pazardaki konumunu gösteren [raporda](#), dünya pazarına 2020 yılında **9-20 milyon**, 2025 yılında ise **40-70 milyon** arasında elektrikli araç girişinin olacağı paylaşılıyor. Aynı raporda, Paris Anlaşması kapsamındaki taahhütlerin bir sonucu olarak, 2030 yılında **120 milyon** elektrikli araç olması bekleniyor. Bu gelişmeler ışığında, elektrikli araçların dünya genelinde yaygınlaşmasının beklenenden çok daha hızlı olacağı düşünülüyor. Gelişmiş ülkelerin kamu hizmetlerinde kullanılacak araçların elektrikli

olacağı ve toplu taşımacılıkta kullanılan otobüslerin kısa vadede elektrikli otobüsler ile değiştirileceği yönündeki açıklamalar da bunu destekliyor.

[Avrupa Yeşil Mutabakatı \(European Green Deal\)](#)

ile AB, 2050 yılına kadar net-sıfır büyüme taahhüdünde bulundu. Bu taahhüdün bir parçası olarak AB, 2030 yılına kadar net sera gazı emisyonlarını 1990 seviyelerine kıyasla **%55** azaltacak. Ulaşımın küresel emisyon üzerindeki etkisi düşünüldüğünde elektrifikasyon, emisyonlara yönelik taahhütlerin gerçekleştirilmesinde ve düşük karbon ekonomisine geçişte önemli bir araç olarak konumlanıyor.

Küresel sorunlar için çözüm üretme ve yurt dışı pazarlarındaki ihtiyaçları karşılama ekseninde küresel eğilimlere yanıt veriyoruz. Yaklaşık on yıldır elektrikli araç geliştirme çalışmalarımızı sürdürüyoruz. Bu çabaların sonucu olarak, şehir içi ve şehirler arası kullanım için elektrikli otobüslerin seri üretimine başladık. Tasarımdan son ürüne tüm süreçleri en yenilikçi yaklaşımlarla yönetmek üzere çalışıyoruz. Yeni batarya teknolojileri, yakıt tasarrufu, otonom araçlar, güç dağıtım ve araç şarj ünitesi, hidrojen gibi alternatif yakıt kullanımı ve şarj istasyonları elektrifikasyon kapsamında odaklandığımız alanları oluşturuyor.

TEMSA olarak Sabancı Topluluğu'nun stratejik sürdürülebilirlik çalışmaları kapsamında sürdürülebilir ürün tanımımızı yaptık. Bu kapsamda azaltım ürünleri kategorisinde belirlediğimiz, çevresel kaynak kullanımı ve karbon salımlarının doğrudan azaltımına yönelik fayda sağlayan ürünleri tespit ettik. **5** ürünümüzü bu kapsamda değerlendirerek bu ürünlere bağlı gelirleri takip ettik. 2020 yılında, sürdürülebilir ürün olarak nitelendirdiğimiz bu ürünlerden gelirimiz **16,4 milyon TL⁷** olarak gerçekleşti.

2020 yılında, sürdürülebilir ürün olarak nitelendirdiğimiz bu ürünlerden gelirimiz 16,4 milyon TL⁷ olarak gerçekleşti.

⁷ Denetim kapsamında doğrulanan tutarı ifade etmektedir.

Ar-Ge ve İnovasyon

Küresel gelişmeler ışığında geliştirdiğimiz ve tüm operasyonlarımızın temelinde yer alan Ar-Ge ve inovasyon yaklaşımı, büyüme stratejimize hizmet ediyor; bizi küresel sorunların çözümünde rol oynayan kritik paydaşlardan biri hâline getiriyor.

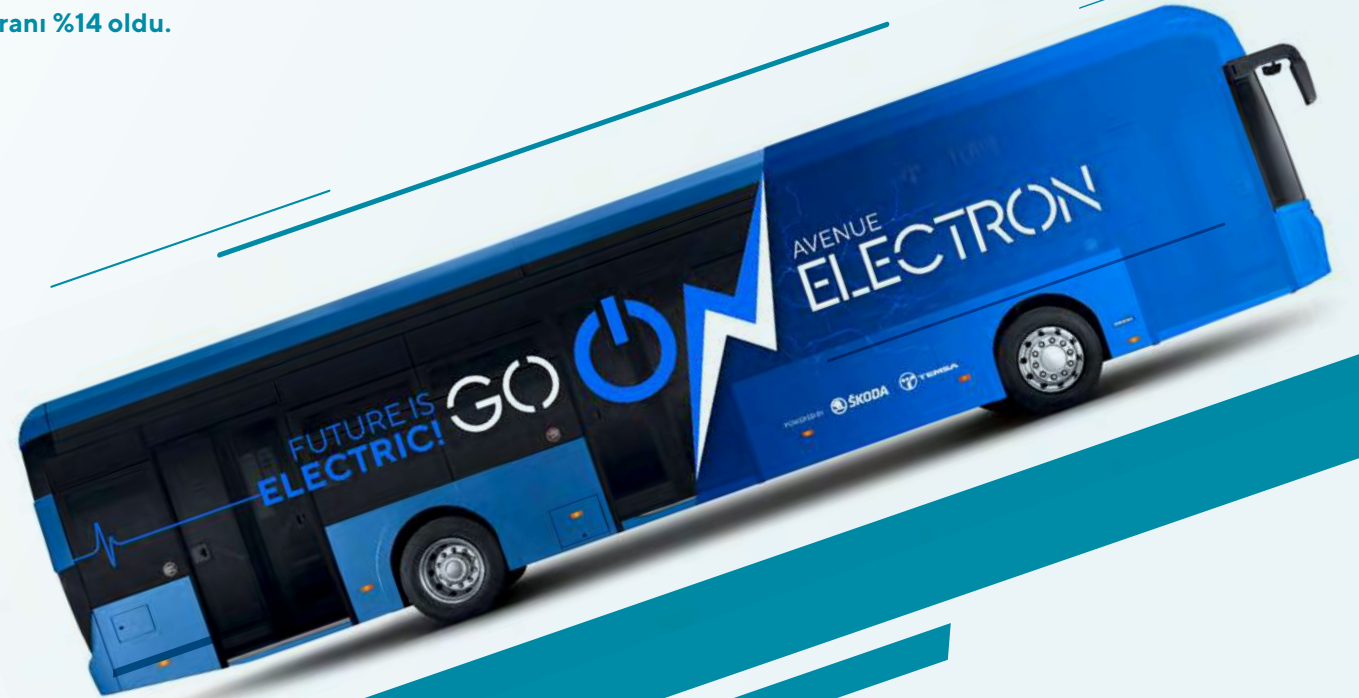
AR-GE MERKEZİ

Temsa Ar-Ge sertifikasını Türkiye’de alan ilk şirkettir. **9.500 m²** büyüklükte, toplam **149** çalışanın olduğu, Adana’da faaliyet gösteren bir Ar-Ge merkezimiz var. Sabancı-PPF Grup ortaklığı sonucu Skoda ile yaptığımız birleşme ve devamındaki bilgi paylaşımı, Ar-Ge ve inovasyon süreçlerimizi güçlendirmemizi sağladı. E-bus ve Trolleybus araç tasarımlarını Skoda ile gerçekleştirdik, 2022 yılında ise Fuelcell ve 18 metre Trolleybus projelerini birlikte gerçekleştirmeyi planlıyoruz. Skoda Grubu elektrik motoru ve güç

elektroniği aksamaları parçaları ile TEMSA'nın araçlarının iç ve dış gövde parçaları ve mekanik aksamaları üzerine ortak şekilde çalışacağız. 2020 yılında sürdürülebilirlik odaklı Ar-Ge ve inovasyon bütçesini takip etmeye başladık.

Sürdürülebilirlik odaklı Ar-Ge ve inovasyon bütçesinin, toplam Ar-Ge bütçesindeki oranı %14 oldu.

Temsa Ar-Ge sertifikasını Türkiye’de alan ilk şirkettir.⁸

⁸ 5746 no’lu kanuna göre.

ELEKTRİKLİ ARAÇLAR VE AKILLI TAŞIT TEKNOLOJİLERİ

İklım krizi ile mücadele kapsamında, yurt içi ve yurt dışında elektrikli araçlara olan talep gittikçe artıyor. Diğer yandan, kara taşıtları ve karayolu ulaşım sistemleri için ekonomik, seyir konforu yüksek ve kaza riskini en aza indiren güvenli sürüş sistemleri ve uzmanlık gerekiyor. Akıllı taşıt teknolojilerinin en üst aşaması olan sürücüsüz araçlar gelişmiş ülke pazarlarında giderek öne çıkıyor. Küresel olarak hızla büyüyen pazarda, ürettiğimiz yüksek teknolojiye sahip son nesil elektrikli otobüsler, yüksek kapasiteli elektrik depolama üniteleri, elektrikli hareketlendiriciler, yeni nesil tasarımı ile ileri sürücü destek sistemleri ve geliştirdiğimiz kendi kendine gidebilen (otonom) araç teknolojileri ile yer alıyoruz.

Son dönemlerde personel ve öğrenci taşımacılığına yönelik elektrikli servis otobüsleri ile çok amaçlı olarak kullanılabilecek elektrikli kamyonlar konusunda özellikle Amerika, Fransa, Hollanda, Norveç başta olmak üzere dünya genelinde ciddi bir talep oluşmaktadır. Yurt içinde de elektrikli araçların yaygınlaşması ile önemli bir satış potansiyelinin oluşacağı öngörülmektedir. Bu talebe, geliştirdiğimiz yenilikçi ürünler, yenilikçi parçalar ve tasarım anlayışı ile yanıt veriyoruz. Üniversite-sanayi iş birliğinden güç alarak ve köklü Ar-Ge kültürümüzün üzerine inşa

ederek bizi küresel pazarda öne çıkaracak projeler tasarlıyoruz.

Otonom Sürüş Kontrollü Elektrikli Araç Geliştirme Projesi

Otonom teknolojisi, elektrikli araçların kullanımını ve teknolojisinin ilerlemesi ile araç üreticileri ve şehir taşımacıları için öne çıkmaya başladı. Türkiye'nin otonom araçlar konusunda dışa bağlı olması tasarım maliyetlerini yükseltiyor ve tasarım esnekliğini ortadan kaldırıyor. Infotech ve Galatasaray Üniversitesi iş birliği ile gerçekleştirdiğimiz Otonom Sürüş Kontrollü Elektrikli Araç Geliştirme Projesi ile, seri üretime yönelik çalışmalar yapmayı, araç tasarımı bağımsızlaşması ve rekabetçi ve yenilikçi otonom araç geliştirmeyi hedefliyoruz. Projede kapsamında ortaya çıkan yazılımın tamamen yerli olarak üretilmesi ile her ihtiyaca cevap verebilen, çok daha esnek araç tasarımları geliştirilebilecek.

Amerika Pazarı için Elektrikli Otobüs Geliştirilme Projesi

İhracat ve dış pazar odaklı yaklaşım ile Amerika Birleşik Devletleri (ABD) başta olmak üzere farklı pazarlar için elektrikli araç projeleri geliştiriyoruz. Çukurova Üniversitesi ile iş birliğinde gerçekleştirilen Elektrikli Otobüs Geliştirilmesi Projesi ile Türkiye'de ilk defa Amerika pazarı için eyalet içi yolculuklarda kullanılacak tam elektrikli araç tasarımına odaklanıyoruz.

Amerika Pazarına Yönelik Şehirler Arası Elektrikli Otobüsün Aerodinamik Gövde Tasarımı ve Prototip Üretimi

Tasarımdan üretime kadar her alanda yenilikçi çözümler ortaya koymak üzere çalışıyoruz. Otobüslerin otobanlarda kullanımında aerodinamik kayıplar, hava direncini yenmek üzere yakıt kullanımının artmasına sebep oluyor. 2022 yılı sonunda seri üretime geçilmesi planlanan ve Anadolu Üniversitesi ile iş birliğinde yapılan proje sayesinde yapılacak iyileştirme ile yakıt tasarrufunun sağlanması, rüzgâr sesi ve araç arkasında oluşan çamur kirliliğinin önlenmesini hedefliyoruz.

BATARYA TEKNOLOJİLERİ

Dünya genelinde elektrifikasyona geçiş ile uzun ömürlü ve hızlı şarj olabilen bataryalara gereksinim artıyor. Batarya tasarımı ve geliştirmenin önünde çeşitli zorluklar olması, artan elektrikli araç talebini karşılamada engeller oluşturabilir. Ar-Ge ve inovasyona yapılan yatırımlar ve iş birlikleri, yeni batarya teknolojileri geliştirmede önemli hızlandırıcılar arasında yer alıyor. TEMSA olarak elektrifikasyon eğiliminin oluşturduğu bu ihtiyaca yanıt vermek üzere çalışmalarımızı sürdürüyoruz.

ARAÇ HAFİFLETME

Araç hafifletme çalışmaları, emisyonların azaltılmasına önemli katkı sağlıyor. AB Yeşil Mutabakat ve Paris Anlaşması ile öne çıkan emisyon azaltım hedeflerine katkı sağlayan kritik bir uygulama olan bu çalışmalara, dijitalleşme ve inovasyona dayanan geliştirdiğimiz yenilikçi çözümlerle dâhil oluyoruz.

Alternatif Malzemeler ile Araç Hafifletme Projesi

Yurt dışı pazar regülasyonlarına uygun araç geliştirme yaklaşımının da bir parçası olarak gövde, şasi, koltuk karkas grubu ve kompozit dış giydirme grubu parçaları için hafifletme çalışmaları gerçekleştiriyoruz. Geliştirilen parçalara ilave olarak inceltilmiş cam ve düşük yoğunluklu mastik kullanımı ile ağırlık azaltma çalışmalarına katkı sağlamayı hedefliyoruz. Çukurova Üniversitesi ile geliştirdiğimiz projede, önemli bir çıktı olarak Türkiye’de ilk defa karbon fiber kullanılarak kompozit dış giydirme parçaları ürettik ve araç üzerinde denedik. İlk defa otobüs sektöründe farklı kompozit malzeme ve laminasyon parametreleri deneyerek sayısal analiz altyapısı kurduk. Bu sayede, yine bir ilk olarak İngiltere pazarının ağırlık regülasyonlarına uygun **13** metre **57** kişilik araç üretimi gerçekleştirdik.

Şehir İçi Elektrikli Otobüslerin Menzilinın Arttırılması Projesi

Proje kapsamında, şehir içi ulaşım problemini ve çevre kirliliğini en aza indirmek üzere, sıfır emisyona sahip, sessiz, titreşimsiz, akıllı, menzili arttırılmış elektrikli otobüs geliştirdik. Elektrikli araçların temel sorunu olan kısa menzile çözüm sağlamak için akıllı algoritmalar tasarladık, tavan ve gövde tasarım değişikliği ve alternatif malzeme kullanımı ile araç ağırlığı hafifletme çalışmaları yaptık. Projeyi Çukurova Üniversitesi iş birliği ile yürütüyoruz.

Dijitalleşme ve Veri Güvenliği

Dijital teknolojiler bir yandan ekonomileri dönüştürürken diğer yandan şirketlerin üretkenliğini artırmak, ürünlerine yeni fonksiyonlar kazandırmak gibi önemli fırsatlar sunuyor. İçinde bulunduğumuz Covid-19 salgını, sağlıktan perakendeye, üretimden eğitime kadar çeşitli işletmeler ve sektörler için dijital teknolojinin gerekliliğini [ortaya çıkardı](#). Dijitalleşme ile verilerin güvenli bir şekilde saklanması her zamankinden daha önemli hâle geldi. Artan bağlantı ve dijitalleşme, IoT cihazlarının kullanıcıların hayatlarını kolaylaştırmasına olanak tanırken aynı zamanda bazı güvenlik tehditlerine de neden oluyor.

TEMSA olarak dijitalleşmenin operasyonlarımız açısından önemini farkındayız. Üretkenliğimizi artıracak ve operasyonlarımızı iyileştirecek çeşitli dijital teknoloji projeleri gerçekleştiriyoruz. Veri güvenliği ile ilgili süreçlerimizi uluslararası standartlarla yönetiyoruz; ISO/IEC 27001:2013 Bilgi Güvenliği Yönetim sistemi standardına sahibiz. 2020 yılında dijital dönüşüm projelerinin FAVÖK üzerine etkisini takip ettik.

2020 yılında satış ekiplerimizin satış faaliyetini yönetebilecekleri bir uygulama ve aynı zamanda satış süreçlerinde iş gücü yönetim çözümü sunan dijitalleşme projeleri gerçekleştirdik. Diğer yandan, Dijital Denetim Veri Analitiği uygulamasını devreye aldık. Ayrıca, proje yönetim süreçlerini, raporlama çalışmalarını, yurt içi ve yurt dışı satış uygulamalarını, arşivleme ve sözleşme işlemlerini dijitalleştirerek bunları standart ve merkezi bir biçimde yönetmeye odaklanıyoruz. Operasyonlarımız çerçevesinde siber

güvenlik risklerini yönetmek için tüm iştiraklerimizin kullandığı altyapı, sistem ve uygulamalarımızı bağımsız bir kuruluş ile birlikte gözden geçirdik.

TEMSA olarak önümüzdeki dönemde hayata geçirmek üzere birçok dijitalleşme projesi tasarlıyoruz. Dijital dönüşüm yolculuğumuza Driving Transformation adını vererek tüm dönüşüm faaliyetlerimizi bu çatı altında toplamayı hedefliyoruz.

EBA
Döküman ve iş akış yönetimi

SAP
Veri işleme sistemi

Robotik Süreç
Otomasyonu

Salesforce
Satış ekipleri için aktivite ve
pipeline yönetimi

driving
transformation

Alga ve Otosoft
ERP Yazılımı

Power BI
Standardize yönetim raporları

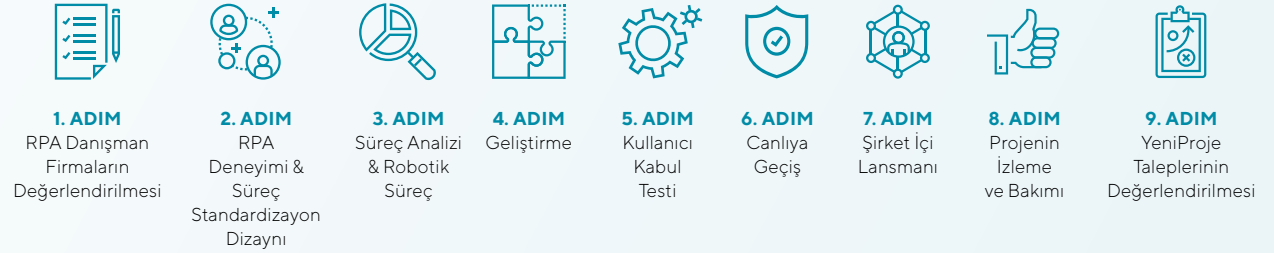
G Suite
Ofis uygulaması (Gmail hesapları
ve diğer ofis uygulamaları)

Küresel bir bakış açısıyla yeni teknolojik trendleri takip ederek şirketimize uygun çözümleri kısa, orta ve uzun vadede uyarlayabilmek için Singapur Kalkınma Ajansı'nın başlattığı SIRI (Smart Industry Readiness Index) değerlendirmesini yapmayı hedefliyoruz. 2021 yılı kapsamındaki hedeflerimiz şu şekildedir:

- Denetim ve Risk departmanı tarafından gerçekleştirilen mali analizlerin otomatikleştirilmesi için yazılım robotlarının kullanılarak dijitalleşme fırsatı sunan projeyi hayata geçireceğiz. Bu proje sayesinde yıllık 104 çalışangün tasarruf sağlarken aynı zamanda insan hatasından kaynaklanan kayıpların azaltılması, sürecin standartlaştırılması ve operasyonel yükün azalması gibi birçok kazanım elde etmeyi bekliyoruz.
- Siber güvenlik için kullandığımız altyapı, sistem ve uygulamalarımızı kapsayan tüm mimari yapının yedekli, erişilebilir ve güvenli bir hâle gelmesi için çalışıyoruz.
- Sistemlerin afet vb. dış şoklar yaşaması durumunda erişilebilirliği artıracak bir merkezi veri yedekleme projesi hayata geçirmeyi hedefliyoruz.
- Dijital dönüşüm okuryazarlık seviyesini tüm kademelerde arttırmak adına yetkinlik geliştirme programları geliştiriyoruz.
- Dış ticaret ve lojistik, satın alma, depo/stok yönetimi gibi ilgili departmanlarla uçtan uca tedarik zinciri yönetimi sürecimizi oluşturmayı hedefliyoruz.

TEMSA TECH LOGİ (RPA)

Temsa Tech Logi olarak adlandırdığımız Robotik Süreç Otomasyonu (RPA), dijital dönüşüm projelerimizin en başında gelmektedir. Logi ile gerçekleştirdiğimiz RPA projeleri, mevcut işlerimizde fazlasıyla yinelemeye dayalı rutin görevlerin otomatikleştirilmesi için yazılım robotlarının kullanılmasını sağlıyor. Özellikle uzaktan çalışmanın ön planda olduğu bu dönemde, insan gücünü daha verimli işlerde kullanmak adına, dijitalleşmenin şirket organizasyonuna yaygınlaştırılması ile temel işleri dijital çalışanlara yaptırıyoruz.

İklim Krizi ve Düşük Karbonlu Büyüme

*Düşük karbonlu büyümeyi
iş yapış modellerimizin
merkezine alıyor, iklim krizinin
çözümünde rol alıyoruz.*

İklim Krizi ve Düşük Karbonlu Büyüme

Dünya Ekonomik Forumu'nun yayımladığı [Küresel Riskler Raporu](#)'nda 2017 yılından bu yana çevre ve iklim krizi ile ilgili risklere ilk sıralarda yer veriliyor.

İklim krizi; sel, kasırga gibi aşırı hava olaylarının sıklığını ve şiddetini artırarak ekonomik ve çevresel sorunlara yol açıyor. Bununla birlikte, yağış rejimlerinin değişmesiyle kuraklığın artması su kaynaklarını olumsuz etkiliyor ve iklim göçlerine sebep oluyor. Küresel ısınmayı yavaşlatmak için sera gazı salımlarının azaltılması ve özellikle enerjinin karbonsuzlaştırılması temel bir rol oynuyor. Bu çerçevede operasyonların çevresel etkisinin azaltılması için düşük karbonlu enerji kaynaklarına ve yenilenebilir enerjiye yatırım yapılması öne çıkıyor. Bunun yanı sıra, enerji yoğunluğunun azaltılması için yenilikçi teknolojiler ile verimliliğin arttırılması gerekiyor. CDP İklim Programları ile performansımızı kamuoyu ile paylaşmayı hedefliyoruz.

Otomotiv sektörü iklim krizi açısından pek çok risk ve fırsat barındırıyor. İklim kriziyle mücadelede karbon salımlarını doğrudan azaltmaya ve sürdürülebilir geleceği destekleyecek teknolojiler geliştirmeye odaklanıyoruz. Bu teknolojileri yaygınlaştıracak ürün ve hizmetler geliştiriyoruz. Sabancı Topluluğu şirketi olarak 2050 yılına kadar Holding'in ortaya koyduğu tüm operasyonlarda Net Sıfır Emisyon olma hedefine katkıda bulunmayı önceliklendiriyoruz.

İklim krizine ürün odaklı yaklaşımımız ile çözüm olmak için yürüttüğümüz çalışmalara [Sürdürülebilir Ulaşım ve Ürünler](#) bölümünden ulaşabilirsiniz.

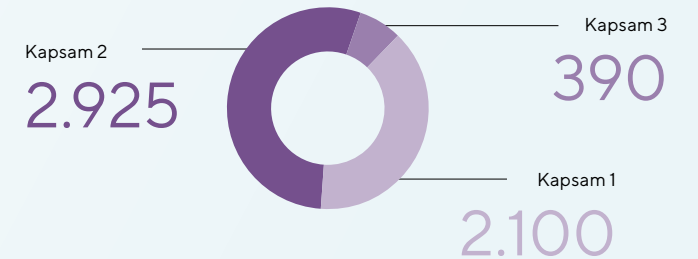
Operasyonlarımızın tamamını ISO 14001:2015 Çevresel Yönetim Standardına uygun olarak yönetiyoruz. Ayrıca ISO 50001:2018 Enerji Yönetim Standardı Sertifikası'na sahibiz. Yıl içerisinde **63.000** TL tutarında çevresel harcama gerçekleştirdik.⁹ Üretim hatlarında ve çevre aydınlatmalarında değişiklikler yapılması, ısı kaybının azaltılması, düşük verimli motorların değiştirilmesi gibi projeler yürüttük.

2020 yılındaki enerji tüketimimiz **12.823** MWh olurken toplam sera gazı salımını **5.415** ton CO₂e olarak ölçtük. Bu çerçevede enerji tüketiminin ciroya oranlanmasıyla elde edilen enerji yoğunluğu **16,62** MWh/milyon TL, sera gazı yoğunluğu ise **7,02** ton CO₂e/milyon TL oldu.¹⁰

İklim krizi ile mücadele kapsamında TEMSA olarak;

- Enerji kayıplarının önlenmesi ve enerji verimli yeni teknolojilere geçilmesi konusunda projeler yürütüyoruz.
- Yenilenebilir enerji üretimi için fizibilite çalışmaları yapıyor, yeşil enerji tedariki için planlamalarımızı sürdürüyoruz.
- Şirket içi araç filomuz kaynaklı salımları azaltmak için hibrit veya elektrikli araçlara yatırım yapıyoruz.

2020 Kapsamına Göre Sera Gazı Salımları (ton CO₂e)

Toplam: 5.415 ton CO₂e

⁹ Kanunen zorunlu harcamalar verilmiştir. ¹⁰ 2020 yılında Sabancı Holding ve Topluluk şirketleri raporlama sürecinde bağımsız sınırlı güvence almıştır.

Döngüsel Ekonomi ve Atık Yönetimi

Plastik başta olmak üzere atık kirliliğinin ulaştığı boyut, çevre ve insan sağlığını tehdit ediyor. Hızla artan nüfus, “üret-kullan-at” modeli ekseninde artan ve değişen tüketim alışkanlıkları ve etkisiz kalan geri dönüşüm uygulamaları; çevresel kirliliğin artmasına neden olurken kaynakların da verimsiz tüketilmesi sonucunu doğuruyor. Kirlilik ve verimsizliğe en iyi çözüm olarak görülen döngüsel ekonomik modellerin, çevresel faydasının yanı sıra, yılda yaklaşık **600 milyar** avro maliyet tasarrufu, inovasyon ve yeni iş imkânlarıyla birlikte **1,8 trilyon** avro diğer ekonomik fayda sağlayacağı [belirtiliyor](#). Ancak, döngüsel bir model benimsemeden önce atıkları kaynağında azaltmak için önlemler alınması gerekiyor. Bu azaltım işlenmemiş ham maddeler üzerindeki baskının hızlı bir biçimde hafifletilmesini sağlarken üretimde enerji tüketimini azaltarak salımların düşürülmesi açısından önemli bir rol oynuyor.

Azalan kaynakların daha etkin ve verimli kullanılması için atıkların yeniden değerlendirildiği döngüsel bir iş modelini destekliyoruz. Atık miktarını ve içeriğini kontrol altına almak için öncelikle satılan ve bertaraf edilen atık miktarını belirliyoruz. Kaynağında atığı azaltmak amacıyla ham madde, yardımcı madde ve işletme maddeleri ile proses metodunun seçimine ve kullanılan enerji türüne dikkat ediyoruz. Son aşamada ise atığın çıkış nedenini belirliyor; atığı öncelikle azaltma, yoksa yeniden kullanım, geri dönüşüm veya ekonomiye geri kazandırma olanaklarını araştırıyoruz. Çevresel kirliliğin azaltılmasını sağlayacak bu modelde, ayrıca kaynak satın alımını azaltarak finansal tasarruf sağlamayı hedefliyoruz.

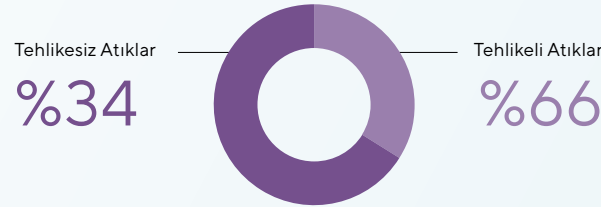
Atıkları, geri dönüşümlü-geri dönüşümsüz ve tehlikesiz-tehlikeli atık olarak değerlendiriyor; ilgili mevzuatta belirtilen yasal yöntemlere uygun olarak geri kazanıyor veya bertaraf ediyoruz. Sabancı Topluluğu şirketi olarak atık konusunda belirlediğimiz **2045 Sıfır Atık Vizyonu** ile hareket ediyoruz. Bunlara ek olarak;

- Çevre ve Şehircilik Bakanlığının Sıfır Atık ilkesini benimseyerek atıkları kaynağında ayrıştırıp Bakanlık tarafından lisanslı tesislere teslim ederek atıkların geri dönüştürülmesini sağlıyoruz. Bakanlık tarafından uygun görülen "Sıfır Atık Temel Seviye Belgesini" almak için süreçlerimizi iyileştirmeye devam ediyoruz. Ayrıca, Sıfır Atık ilkesi doğrultusunda çalışanlarımızı bilinçlendiriyoruz.
- Üretim alanları ve ofislerde kullanılan tek kullanımlık plastikleri azaltmak ve geri dönüştürmek için çalışmalar yürütüyoruz. Bunun yanı sıra, geri dönüştürülmüş karton bardak kullanımın sağlanması, plastik poşet yerine biyo-bozunur poşet gibi sürdürülebilir ürün alternatiflerini kullanmayı hedefliyoruz.

- Döngüsellik kavramının daha iyi kavranabilmesi için çalışanlarımıza eğitimler veriyor, proje ve uygulamalar geliştiriyoruz. Çalışanlara ek olarak tedarikçilerimize de tehlikeli kimyasalların kullanımı konusunda eğitim veriyoruz.
- Sabancı Topluluğu olarak Sürdürülebilir Kalkınma Derneği tarafından başlatılan İş Dünyası Plastik Girişimi'ne üyeyiz ve Topluluk olarak plastik azaltım taahhüdü verdik. TEMSA olarak 2020'deki plastik tüketimimiz **12.354** ton olarak ölçüldü. İlk aşamada tüketimimizi **%10** azaltarak **11.119** tona düşürüyoruz. Bir sonraki aşamada ise 2024 yılına kadar ofislerimizde belirli kategorilerdeki tek kullanımlık plastik tüketimini bitirmeyi hedefliyoruz.

2024 yılına kadar ofislerimizde belirli kategorilerdeki tek kullanımlık plastik tüketimini bitirmeyi hedefliyoruz.

2020 Türüne Göre Atıklar (%)

Su Yönetimi

İklim krizine bağlı olarak küresel su stresi artış gösteriyor. Kuraklık ile aşırı hava olaylarının artması ve yağış rejiminin değişmesi, su kaynaklarını doğrudan etkiliyor. Nüfus artışı ve insan faaliyetlerine bağlı olarak *su tüketiminin son 50 yılda hızla* çoğalması; su güvenliği ve tedarikini, kritik olarak ele alınması gereken bir konu hâline getiriyor. Su kaynaklarının etkin olarak kullanılması için sorumlu tüketimin teşvik edilmesi, süreçlerde yenilikçilik ile verimli ve su geri kazanımına odaklı teknolojilerin geliştirilmesi gerekiyor.

Faaliyet gösterdiğimiz sektör sebebiyle su kaynakları üzerinde büyük bir etkiye sahip değiliz. Kullandığımız suyun büyük bir kısmını yer altı sularından temin ediyoruz. Bu sebeple, operasyonel olduğumuz bölgelerde yaşanabilecek su kesintilerinin getireceği fiziksel ve finansal risklerin farkındayız. Suyu etkin

bir biçimde yönetmek ve işimizin sürdürülebilirliğini sağlamak için verimlilik, geri kazanım ve tasarruf özelinde çalışmalar yürütüyoruz. Sabancı Topluluğu'nun çalışmalarına paralel olarak su ayak izimizin yanı sıra değer zincirinde su tüketimine odaklanıyoruz.

Etkin bir su yönetimine ek olarak atıksuların çevre üzerindeki etkisini azaltmak için çalışıyoruz. Bu kapsamda TEMSA olarak;

- Endüstriyel atık su için **100** m³/gün, evsel atık su için **330** m³/gün kapasiteli olarak tasarladığımız arıtma tesisinde; fiziksel, kimyasal ve biyolojik arıtma yapıyor ve atıksuyu yasal kirletici parametre sınır değerlerine uygun şekilde deşarj ediyoruz.
- Atıksu kalitesini belirlemek amacıyla düzenli periyotlarda akredite laboratuvar analizleri yapıyoruz.
- Atıksu arıtma tesisinden deşarj edilen suyun geri dönüştürülerek bahçe sulamada ya da başka uygun proseslerde tekrar kullanımını sağlamak için projeler planlıyoruz.
- Su yönetimi süreçlerini uluslararası standartlarda gerçekleştirmek için ISO 14046:2014 Su Ayak İzi Raporu çalışmalarını yürütüyoruz.

İnsan Odaklı Organizasyon

İnsani odağa alan bir iş ortamı sunuyor, çalışanların gelişimine ilham veriyoruz.

İnsan Odaklı Organizasyon

Dünyanın her yerine akıllı ve sürdürülebilir mobilite çözümleri sunan bir teknoloji şirketi olarak stratejik hedeflerimize ulaşmanın insan odaklı bir organizasyon yapısından geçtiğine inanıyoruz.

Teknoloji ve dijitalleşme alanındaki gelişmeleri işimize en iyi şekilde yansıtmak için önce insan kaynağında dönüşüm gerçekleşmesi gerekiyor. Bu doğrultuda, çalışanlarımızın mevcut yetkinliklerini geliştirmeleri ve çağın gereklerine uygun yeni beceriler kazanmaları için yetenek yönetimine yatırım yapıyoruz. Çalışanların sürekli gelişim imkânına sahip olduğu iş ortamında, onların bağlılığı ve memnuniyetini gözeterek eşit ve adil, sağlıklı ve güvenli şartlar sunmaya öncelik veriyoruz.

Fırsat Eşitliği ve Çeşitlilik

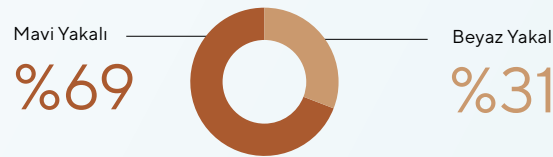
İş ortamında kapsayıcılık ve çeşitliliğin sağlanması, faaliyet gösterilen bölgelerin sosyoekonomik kalkınmasına ve şirketlerin performansına doğrudan katkı sağlıyor. [Araştırmalar](#), üst yönetimde kadınların eşit şartlarda temsil edilmeleri sağlandığında, şirket kârlılığının **%50**'lere kadar artabileceğini gösteriyor. Bununla birlikte, iş yerinde kapsayıcılık ve çeşitlilik ilkelerinin uygulanmasının çalışan bağlılığı üzerinde de olumlu etkisi bulunuyor. Bu şirketlerde yeteneklerin elde tutulma oranının diğerlerine göre beş kat daha yüksek olduğu ve çalışanların işlerinden gurur duyma oranının ise altı kattan fazla olduğu [görülüyor](#).

TEMSA'da tüm çalışanlara eşit hak ve fırsatlar sunuyor; dil, ırk, renk, cinsiyet, siyasi düşünce, inanç, din, mezhep, yaş, fiziksel engel gibi nedenlere dayalı ayrımcılığa hiçbir şekilde müsamaha göstermiyoruz. [Sabancı Holding İş Etiği Kurallarının](#) bütünüyle bir parçası olan TEMSA İnsan Hakları Politikası kapsamında insan haklarına saygı duyan bir çalışma

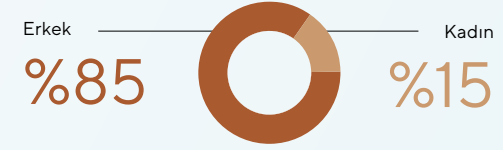
ortamı yaratmayı amaçlıyoruz. İnsan Hakları Evrensel Beyanname ve Uluslararası Çalışma Örgütü (ILO) Sözleşmeleri, Birleşmiş Milletler Küresel İlkeler Sözleşmesi, Birleşmiş Milletler İş ve İnsan Hakları Prensipleri, OECD'nin Çokuluslu Şirketler için Rehber İlkeleri temelinde hazırlanan Politika ile çalışanlarımızın temel haklarını daima gözeteceğimizi taahhüt ediyoruz.

Şirketimizde özellikle kadınların, gençlerin ve engelli bireylerin iş hayatına eşit şartlarda katılmalarını destekliyoruz. TEMSA'da tüm çalışanların **%5**'ini ve beyaz yakalı çalışanların **%15**'ini kadınlar oluşturuyor. Yöneticiler arasında kadınların oranı ise **%14**'tür. Departmanlar içinde cinsiyet dağılımı takip ettiğimiz konular arasında yer alıyor. STEM¹¹ rollerinde çalışanlar arasında kadınların oranı **%9** iken gelir getiren pozisyonlarda¹² çalışanlar arasında bu oran **%22**'dir.

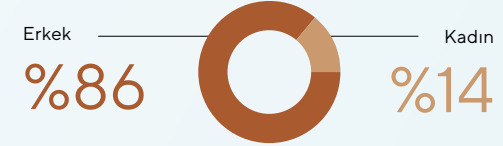
Kategoriye Göre Çalışanlar (%)

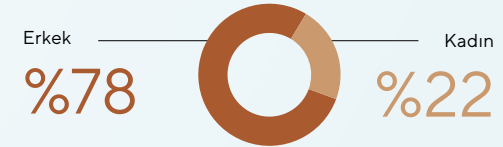
Cinsiyete Göre Beyaz Yakalı Çalışanlar (%)

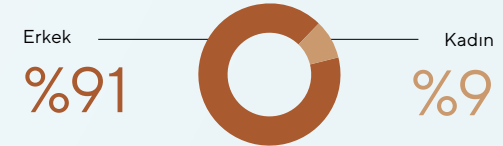
Cinsiyete Göre Yöneticiler (%)

Cinsiyete Göre Gelir Getiren Pozisyonlarda Çalışanlar (%)

Cinsiyete Göre STEM Çalışanları (%)

¹¹ STEM, İngilizce olarak fen, teknoloji, mühendislik ve matematik kelimelerinin baş harflerinden oluşan kısaltmadır. Şirketimizde STEM rollerindeki kadın-erkek çalışan dağılımını tespit ederken Ar-Ge Endüstriyel Tasarım, Ar-Ge Projeler, Ar-Ge Teknoloji Geliştirme, Ar-Ge Ürün Doğrulama, Bilgi Teknolojileri ve Süreç Yönetimi, Kalite, Üretim gibi teknik birimleri esas aldık. ¹² Gelir getiren birimleri belirlerken, Finans ve Maliyet, Ürün, Yedek Parça, Satış Müdürlükleri gibi doğrudan şirketin gelir elde etmesine katkı sağlayan birimleri gözettik.

Kadın çalışanların iş ve özel hayat dengesi kurmalarını önemsiyor, doğum sonrası işe dönmek isteyecekleri çalışma şartları sunuyoruz. 2020 yılında doğum iznine ayrılan kadın çalışanların tamamı işlerine geri döndü. Doğum iznine ayrılan çalışanlarımıza ihtiyaç duyabilecekleri ürünleri kapsayan bir doğum paketi sunuyoruz.

Gençlerin istihdama katılımını önemsiyor ve yeni yetenekleri şirketimize katarak insan kaynağımızı güçlendiriyoruz. 2020 yılında yeni işe alınanların **%55**'ini 30 yaş altı, **%45**'ini ise 30-50 yaş arası kişiler oluşturdu.

Şirketimizde **45** engelli çalışan bulunmakta olup engelli çalışan sayısı yasal zorunluluklara göre belirlenen kotanın **%29** üzerindedir.

KARİYERDE ENGELLERİ KALDIRDIK

2014 yılında hayata geçirdiğimiz Kariyerde Engelleri Kaldırdık isimli proje ile engelli bireylerin çalışma hayatına eşit şartlarda katılımını destekliyoruz. Şirketlerin engelli bireylerin istihdamı konusundaki ön yargılarını kırmayı ve bu konuda farkındalık yaratmayı amaçlıyoruz. Proje kapsamında bugüne kadar çeşitli üniversitelerde Engelsiz Kariyer Platformları kurulmasına öncülük ettik ve ilk Engelsiz Kariyer Etkinliğini düzenledik. Çukurova Üniversitesinde eğitim gören engelli öğrenciler için kariyer danışmanlığı yapıyoruz. Engelli bireylere başarılı mülakat teknikleri eğitimi verdik. Şirketin insan kaynakları birimindeki çalışanlara engellilerle iletişim eğitimleri ve Karanlıkta Diyalog İş Atölyesi düzenledik. Çalışanlara işaret dili eğitimi ve engelli çalışan sağlığı ve güvenliği farkındalık eğitimi verdik. TEMSA çalışanları ve Çukurova Üniversitesi Adana Engelliler Basketbol Takımı arasında dostluk maçı yaptık.

Bu programla farklı yıllarda En İyi İşveren Farkındalık Ödülü (Ekim 2014), Engelsiz Türkiye Ödülü (Aralık 2015), Engellilerin Güvenle Baktığı Firma Ödülü (2017) gibi ödüllere layık görüldük.

Yetenek Yönetimi

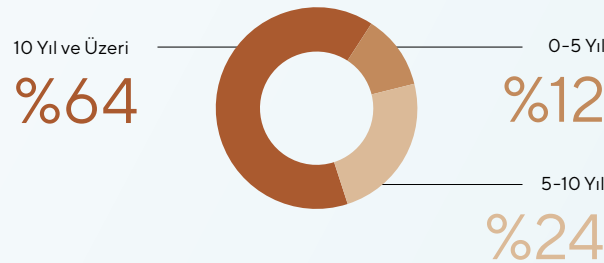
TEMSA'da değişen müşteri taleplerini ve ihtiyaçlarını karşılamak ana hedeflerimizden biridir. Bu hedefi gerçekleştirmek için yetenek yönetimine odaklanarak **70'e** yakın ülkedeki müşterilerimize inovatif çözümler geliştirmeyi başarıyla sürdürüyoruz. Dijitalleşme ve otomasyon süreçleriyle değişen iş tanımlarına ve çağın gereklerine uyum sağlamaları için mevcut çalışanların yeni beceriler edinmelerini destekliyor ve ekibimize yeni yetenekleri dâhil ediyoruz. Bu kapsamda, performans yönetimi sistemi ile çalışanların gelişimini takip ediyor ve eğitimlerle yetkinliklerini ileriye taşımalarını sağlıyoruz. Çalışanlar, hazırladığımız dijital insan kaynakları rehberi aracılığıyla şirketimizdeki tüm insan kaynakları uygulamaları hakkında kolayca bilgiye ulaşabiliyor.

TEMSA çalışanlarının kariyer gelişim süreçlerini destekleyen bir rehber olarak TEMSA Road'u tasarladık. Bu kapsamda, Reward kategorisinde takdir ve ödüllendirme programımız TEMSA STAR yer alırken Objective kategorisinde Perfx Performans Yönetim Sistemi sürecimiz bulunuyor. Appraisal kategorisi içinde çalışanların kariyer gelişim süreçlerini destekleyecek kariyer görüşmeleri öngören ROAD görüşmeleri ile Organizasyonel Başarı Planı (OBP) süreci izleniyor. Development kategorisinde ise TemPO Eğitim ve Gelişim süreci yıl boyunca devam eden insan kaynakları sürecini teşkil ediyor.

Çalışanların TEMSA'da uzun bir kariyer yolculuğu planlamalarını hedefliyoruz. TEMSA'da çalışanların **%64'**ü 10 yıl ve üzeri, **%24'**ü 5-10 yıl ve **%12'**si en fazla **5** yıldır ekibimizde görev alıyor. Çalışan devir oranı 2020 yılında **%5** oldu.

Çalışma Süresine Göre Çalışanlar (%)

TEMSA STAR

Çalışanların iş yerinde mutlu ve motive hissetmelerini önemsiyor, fikir ve çalışmalarını paylaşmalarını teşvik ediyoruz. Bu doğrultuda, takdir ve ödüllendirme süreçlerini TEMSA STAR altında tek çatıda topladık.

Altın Yaka Ödülleri: Sabancı Topluluğu'ndaki en iyi projelerin, uygulamaların ve/veya iş modellerinin ön plana çıkarılmasını teşvik eden ödüllerdir. Altın Yaka Ödülleri, şirketlerin birbirlerine örnek olmalarını teşvik eder, şirketleri ve uygulamaları takdir eder ve ödüllendirir. TEMSA olarak bu ödüllere katılıyoruz.

Fark Yaratan Ödülleri: TEMSA'daki en iyi projelerin, uygulamaların ve/veya iş modellerinin ön plana çıkarılmasını sağlayan ödüllerdir. Çalışanları takdir ederek ve ödüllendirerek birbirlerine örnek teşkil etmelerini amaçlıyoruz.

Tutkuyla Bağlılık Ödülleri: TEMSA bünyesinde uzun yıllar görev almış çalışanları, vermiş oldukları hizmetten dolayı onurlandırmak amacıyla Bağlılık Ödülleri veriyoruz.

TEMSA Dreamers: Çalışanların fikirlerini rahatça ifade etmeleri ve çevik yaklaşım ile hayata geçirebilecekleri ve proje çıktıklarına göre ödüllendirilecekleri yeni bir değer yaratma platformudur.

Doğum Paketi: Doğum yapan çalışanlarımıza verilen, yeni doğanların ihtiyaçlarına yönelik doğum paketidir.

Emeklilik Ödülü: TEMSA'da emeklilik hakkı kazanarak şirketten ayrılan çalışanlara verilen ödüllerdir.

Thanxie: Anında takdir ve teşekkürlerimizi iletebildiğimiz yeni nesil online Takdir ve Ödüllendirme Platformudur.

PERFX

Şirketimizin stratejik hedeflerinin çalışanlar tarafından benimsenmesini amaçlıyoruz. Ayrıca çalışanların bireysel performanslarını geliştirerek yüksek performans kültürünün yaratılmasını hedefliyoruz. Bu doğrultuda, çalışanların performanslarını tarafsız şekilde değerlendirdiğimiz Perfx Performans Yönetim Sistemi'ni uyguluyoruz. Bu sistem; hedef belirleme, sürekli performans ve yıl sonu değerlendirme olarak üç adımdan oluşuyor. İlki kapsamında, beyaz yakalı çalışanlarımız her yılın başında hedeflerini sisteme giriyorlar. Sistem, dinamik yapısı gereğince yıl boyunca hedeflerin güncellenmesi, yeni hedef eklenmesi ve görüşme talep edilmesi gibi imkânlar sunuyor. Son olarak, yıl sonunda birinci yönetici tarafından sonuçlar değerlendiriliyor ve ikinci yönetici tarafından bu sonuçlar onaylanıyor. Sistemi etkin şekilde kullanarak yüksek performans gösteren çalışanlara, kariyer

yolculuklarında ilerlemeleri için, şirketimiz bünyesinde çeşitli fırsatlar sunuyoruz. Bununla birlikte, performans sonuçları doğrultusunda çalışanların potansiyellerine ulaşabilmeleri adına doğru kariyer gelişim planlaması yapıyor ve eğitimlerle onları destekliyoruz. 2020 yılında beyaz yakalı çalışanların **%94**'ünü düzenli performans değerlendirmesine tabi tuttuk.

Performans Yönetim Süreci Özellikleri

HEDEF
BELİRLEME

SÜREKLİ
PERFORMANS

YIL SONU
DEĞERLENDİRME

Performans yönetim sisteminin sonuçları, ücretlendirme süreçlerine de girdi sağlıyor. Ücretlendirme sisteminin ana hedefi, şirket içerisinde adil bir yaklaşım sergileyip, şirket içi ücret dengesini pazar hareketlerini göz önünde bulundurarak piyasaya göre korumaktır. Ücretlendirme sisteminde her pozisyon için kademe sistemi esastır. Bu kademe içindeki ücret aralığı ise, PIR (pozisyonun piyasaya göre konumu) ile ifade ediliyor. Piyasa hareketlerini yakalamak ve şirket içindeki organizasyonel değişimi adil bir şekilde

yönetebilmek adına, ücretlendirme ile ilgili bütün bileşenleri (ücret, kademe, PIR) bir performans yılı içinde (Ocak ayında) gözden geçiriyoruz. Nisan ve Ekim aylarında iş değerlendirme çalışması yaparak çalışanların kademelerini değerlendiriyor, gerekli kademe ve ücret düzenlemelerini bu aylardan itibaren geçerli olmak üzere uyguluyoruz. Ücret artışlarını belirlerken pozisyonların pazardaki ücret karşılıklarını, enflasyonu ve performans kriterlerini göz önünde bulunduruyoruz.

Çalışanlara buldukları kademeye göre özel sağlık sigortası, hayat sigortası ve bireysel emeklilik, şirket araçları gibi çeşitli yan haklar sunuyoruz.

TEMPO EĞİTİM VE GELİŞİM SÜRECİ

TemPO Eğitim ve Gelişim Sürecini, çalışanların gelişimi ve şirketin stratejik hedeflerini birlikte düşünerek tasarlıyoruz. Gelişim planlarını; mevcut ve gelecekteki organizasyonel gereksinimleri dikkate alarak kurumsal gelişim ve liderlik, iş mükemmelliği, yetkinlik, teknik ve kişisel gelişim odaklarında belirliyoruz. 2020 yılında çalışanlara toplam **1.335** kişi*saat eğitim verdik.

Gelişim Programları: Gelişim Programları ile beyaz yakalı çalışanların ihtiyaç duydukları eğitimleri online ortamda sunuyoruz. Çalışanların mevcut işlerini ve

bilgi birikimlerini geliştiren iş mükemmelliği eğitimleri veriyoruz. ILS, OCS ve KF 360 sonuçlarına göre mevcut liderlik tipleri ve yetkinlikler ile beklenen yetkinlik seviyesi arasındaki boşluğu dolduracak yetkinlik gelişim eğitimleri düzenliyoruz.

Online Eğitimler: Pandemi döneminde çalışanların gelişimini desteklemek amacıyla MESS Online Eğitimlere ve aralarında Harvard, Yale, Princeton gibi üniversitelerin de bulunduğu dış kaynaklı binlerce online eğitime erişim sağladık.

Ustalık Eğitimleri: Çalışanların mesleki gelişimleri için Çukurova Mesleki Eğitim Merkezi ile eğitim konusunda iş birliği gerçekleştirdik. Bu iş birliği kapsamında "Bir Çalışan, İki Meslek" mottosuyla çalışanların birden fazla meslekte uzmanlaşmasını amaçlıyoruz. 2020 yılında **35** çalışan olmak üzere 2016 yılından bugüne toplam **566** TEMSA çalışanı üç yıllık eğitimin sonunda ikinci bir meslekte ustalık belgesi almaya hak kazandı. Dört farklı meslekte yeni ustalık sınıfları oluşturduk ve **59** çalışanın eğitimi devam ediyor.

İşbaşı Eğitimleri: Yeni işe başlayacak mavi yakalı çalışan adaylar İŞKUR'un İşbaşı Eğitim Programı'na katılıyor. Adaylara **10** gün boyunca teorik ve uygulamalı temel eğitim veriyoruz. İşbaşı Eğitim Programı'nın süresi üç ila altı ay arasında değişiyor. Teorik sınav sonucuna ve montaj amiri veya takım lideri değerlendirmesine bağlı olarak adayların işe alım süreci tamamlanıyor.

AGILE DÖNÜŞÜM VE SCRUM EĞİTİMLERİ

TEMSA'da hiyerarşik yapıların ortadan kaldırıldığı ve iş süreçlerinin daha etkin ve verimli şekilde yönetildiği agile (çevik) dönüşüm çalışmalarına başladık. 2021 yılında hayata geçirmeyi planladığımız bu dönüşüm kapsamında kuracağımız odak ekiplere, tasarladığımız Agile ve Scrum eğitimlerini vereceğiz. Bu eğitimlerle, çeviklik felsefesini ve içinde farklı roller yer alan Scrum çerçevesini anlatmayı amaçlıyoruz.

TEMSA TALENT STATION

TEMSA'ya genç yetenekleri çekmek için TEMSA Talent Station isimli bir kariyer programı oluşturduk. Programa üniversitelerin lisans bölümlerinde üçüncü veya dördüncü yılında olan öğrenciler ile yüksek lisans öğrenimine devam eden öğrenciler başvurabiliyor. Programa seçilenler üç ay boyunca TEMSA'da çalışıyor. Katılımcıların projelerde görev almalarını ve TEMSA'yı daha yakından tanımalarını amaçlıyoruz. Katılımcılar, genel müdür yardımcıları ile belirli zamanlarda bir araya gelerek karşılıklı deneyim ve bilgi paylaşımında bulunuyorlar.

GELECEĞİN YETENEKLERİ

Geleceğin yeteneklerine bugünden yatırım yaparak insan kaynağımızı güçlendiriyoruz. Geleceğin Yetenekleri projesi kapsamında genç yeteneklerin şirketimizi ve sektörü yakından tanımalarına olanak sağlamak ve yetenek havuzumuzu genişletmek için staj programları düzenliyoruz. TEMSA bünyesinde üniversite öğrencilerine yönelik kısa ve uzun dönemli staj programları bulunuyor. Üniversitelerin müfredatında öngörülen zorunlu staj kapsamında, üçüncü ve dördüncü sınıf öğrencilerine, yaz döneminde iki aylık staj imkânı sağlıyoruz. Protokolümüz bulunan üniversitelerin dördüncü sınıf öğrencileri ise uzun dönemli staj programlarına katılabiliyor. Staj boyunca öğrenciler görev aldıkları departmanın işleri hakkında bilgi sahibi olurken

otobüs üretim süreçlerini yakından gözlemleme fırsatı buluyor. Ayrıca, meslek lisesi öğrencileri tüm öğrenim yılı boyunca okulları tarafından belirlenen haftanın üç iş günü stajyer olarak şirketimizde yer alma imkânına sahip oluyor.

SABANCI ÇEVİK İŞ BİRLİĞİ SİSTEMİ: X-TEAMS

Sabancı Holding, X+5 stratejik planını destekleyecek projelerin çevik çalışma modelleri ile hayata geçirilebilmesi için, Sabancı Çevik İş Birliği Süreci X-Teams'i hayata geçirdi. Bu süreçte gerçekleştirilen Çeviklik Çalıştay'na katıldık. Oluşturulan X-Teams takımları Çevik Çalışma Prensipleri doğrultusunda eğitim gördü ve projelerin hayata geçirilmesi sürecinde bu prensiplerin uygulanması konusunda koçluk aldı. 2020 yılında X-Teams'e TEMSA'dan bir çalışan katıldı.

SANAYİ LİDERLERİ (IN-LEAD)

Her yıl, Sabancı Üniversitesi Yönetici Geliştirme Birimi EDU iş birliği ile hazırlanan Sanayi Liderleri programına katılıyoruz. Programın amacı; Sabancı Topluluğu'nda yer alan Sanayi, Yapı Malzemeleri ve Enerji Grubu şirketlerindeki yüksek potansiyel sahibi teknik yöneticilerin ve mühendislerin, mesleki ve liderlik gelişimini ve bu çalışanlar arasındaki bilgi ve deneyim paylaşımını sağlamaktır. 2020 yılında iki TEMSA çalışanı gerçek problemleri konu alan proje çalışmalarının sonuçlarını sundu.

Çalışan Bağlılığı, Memnuniyeti ve Gönüllülüğü

İnsan kaynakları süreçlerini tasarlarken çalışanların iş ortamında aidiyet duygularını güçlendirecek ve kendilerini güvende hissetmelerini sağlayacak uygulamalara yöneliyoruz. Bu doğrultuda, çalışanların görüşlerini kolayca iletebilecekleri, iş dışında sosyalleşebilecekleri ve kurumsal sosyal sorumluluk projelerine doğrudan katkı sağlayabilecekleri bir ortam yaratıyoruz.

İLETİŞİM PLATFORMLARI

Farklı bölümlerde çalışan Temsalıların birbirleriyle iletişim kurabilecekleri bir platform oluşturmak amacıyla dinamik kuşak etkinlikleri gerçekleştirilmektedir.

TEMSA KULÜPLERİ

Ortak hobilere sahip Temsalılar, Temsa Kulüpleri ile bir araya geliyor. Temsalılar isteklerine göre kulüp kurabiliyor ve etkinlik harcamaları belirli bütçe dahilinde Temsa tarafından karşılanıyor.

Temsa Kulüpleri: Su Sporları, Bisiklet, Masa Tenisi, Futbol.

ÇALIŞANLAR İÇİN UYGULAMALAR

Çalışanlarımızın memnuniyetini arttırmak için onlara farklı haklar veriyor, onlar için uygulamalar geliştiriyoruz. Türkiye'deki uygulamalarımızı yurtdışı iştiraklerimizde de standart hale getirmeye özen gösteririz.

DOĞUM GÜNÜ İZİNİ

Tüm Temsalılar, doğum günlerinin olduğu ayda istedikleri 1 gün izinli sayılırlar.

OKULUN İLK GÜNÜ İZİNİ

Tüm Temsalılar, çocuklarının anaokulu veya 1. sınıfa başladıkları gün ve karne gününde izinli sayılırlar.

HOŞ GELDİN KİTLERİ

Yeni işe yeni başlayan çalışanlarımız için "Welcome Kit" hazırlıyor, ilk iş günlerinde onlara teslim ediyor.

TEMSA STAR uygulamalarından biri olan TEMSA Dreamers ile çalışanlar yenilikçi fikirlerini özgürce ifade edebiliyor. Koordinasyon ofisi ve Değer Yönetim Komitesi tarafından onaylanan fikirlerin projeye dönüşmesi ve hayata geçirilmesi için çevik ekipler kuruluyor. Proje sonunda gerçekleşen bir yıllık kazancın **%5**'i çevik takımında görev alan ve hâlihazırda şirkette çalışmaya devam eden çalışanlara eşit olarak dağıtılıyor.

Çalışanlar, gönüllülük esasına ve ilgi alanlarına göre kulüp oluşturabiliyor. Bu kulüpler herhangi bir kâr amacı gütmeyen bilimsel, sosyal, kültürel, sanatsal ve sportif alanlarda faaliyet gösterebiliyor.

2014 yılından bu yana TEMSA çalışanları arasındaki gönüllülerin oluşturduğu fonla finanse edilen **Hayal Ortakları Projesi** ile dezavantajlı çocuklara eğitim alanında eşit şartlar sunmayı amaçlıyoruz. Bugüne kadar **1.200** TEMSA gönüllüsünün katılımıyla **40** ayrı çalışma gerçekleştirdik. Köy okullarının fiziki

şartlarının iyileştirilmesi, spor salonları ve kütüphaneler kurulması, bilim setlerinin temin edilmesi, faaliyet bölgemizde bulunan hastanelerin pediatri bölümlerinde tedavi gören çocukların ihtiyaçlarının karşılanması gibi çeşitli çalışmalar yaptık.

İhtiyaç sahipleri ile ihtiyacı karşılamak isteyen kişileri bir araya getirmek amacıyla kurulan İhtiyaç Haritası Platformu ile 2016 yılında iş birliği yaparak çalışma alanımızı genişlettik.

TOPLUMSAL YATIRIM ANLAYIŞI: EĞİTİM KURUMLARIYLA İŞ BİRLİKLERİ

Kapsayıcılık programlarının odağında daha çok gençler ve onlara eğitim olanakları sunmak yer alıyor.

2020 yılında 156 gence ulaştık.

Hayat Boyu Öğrenme Projeleri: T.C. Millî Eğitim Bakanlığı Hayat Boyu Öğrenme Genel Müdürlüğü, AB Delegasyonu Başkanlığı, mesleki ve teknik okullar ve işletmeler ile iş birlikleri yaparak hayat boyu öğrenme projelerini destekliyoruz. Otomotiv elektromekanikerliği ve otomotiv mekanikçiliği mesleklerinin geliştirilmesi ve Çalışan Sağlığı ve Güvenliği ve Çevre konularında öğrenme, ölçme, değerlendirme ve ders materyali ile müfredatının geliştirilmesi konularında destek veriyoruz.

Çukurova Üniversitesi Eğitim Atölyesi: 2010 yılında Çukurova Üniversitesi Otomotiv Mühendisliği Bölümü ile yaptığımız iş birliği kapsamında bir eğitim atölyesi kurduk. Son 11 yılda, düzenli bir şekilde yıllık ders programı oluşturarak TEMSA yöneticilerinin katılımıyla ders verdik.

Çukurova Üniversitesi Meslek Yüksek Okulu (ÇÜMYO) Laboratuvarı: 2006 Mart ayında TEMSA ve ÇÜMYO arasında imzalanan Sektöre Dayalı Eğitim İş Birliği Protokolü kapsamında Adana Meslek Yüksekokulu Otomotiv Bölümüne iki adet laboratuvar kurduk. TEMSA eğitimleri tarafından verilen eğitimlerin yanı sıra, öğrenciler uygulama eğitimi kapsamında şirketimizde staj yapabiliyor.

1,5 Adana Elektromobil Takımı: Çukurova Üniversitesi Makine Mühendisliği ve Elektrik Elektronik Mühendisliği bölümleri tarafından kurulan 1,5 Adana Elektromobil takımına mühendislik desteği veriyoruz.

Oto Boya Çıracı Projesi: 2014 yılından bu yana Adana Çukurova Mesleki Eğitim Merkezi ile iş birliğimiz kapsamında Oto Boya Çıracı Projesi'ni yürütüyoruz. Proje kapsamında yetkin oto boyacılar yetiştirilmesini destekliyor ve katılımcıların bir kısmına şirketimiz bünyesinde istihdam sağlıyoruz. Bugüne kadar 47 kişi bu proje kapsamında eğitime katıldı ve beşi şirketimizde çalışmaya başladı.

Adana Motor Meslek Lisesi İş Birliği: Adana Motor Meslek Lisesi'nde 2008 yılında TEMSA Eğitim Laboratuvarı kurduk. Her yıl 25 öğrenciye eğitim veriyoruz. Ayrıca, 2010 yılında Oto Boya Atölyesi kurarak her yıl 16 öğrenciye eğitim ve staj olanağı sunuyoruz. 2012 yılında kurduğumuz Oto Gövde Atölyesi ile her yıl 18 öğrenciye eğitim ve dört öğrenciye staj imkânı sağlıyoruz.

Tarsus Üniversitesi Laboratuvarı: Tarsus Üniversitesi Teknoloji Fakültesi Otomotiv Mühendisliği Bölümüne 2008 yılında eğitim laboratuvarı kurduk. Tarsus İMKB Endüstri Meslek Lisesi Laboratuvarı: Tarsus İMKB Endüstri Meslek Lisesi Motor Bölümüne 2008 yılında eğitim laboratuvarı kurduk.

Çalışan Sağlığı ve Güvenliği

Çalışanlara, tedarikçilere ve iş ortaklarına güvenli ve sağlıklı bir iş ortamı sunmayı temel sorumluluklarımız arasında görüyoruz. Üretimimizi insanlara ve çevreye zarar vermeden yaparken fabrikalarımızda görev yapan tüm paydaşlarımızın sağlığı ve güvenliğini ön plana koyuyoruz. Çalışan sağlığı ve güvenliği (ÇSG) konusunda performansımızı sürekli geliştirmek için yasal zorunlulukların ötesinde uluslararası standartları benimsiyoruz. **Tüm operasyonlarımızı sahip olduğumuz ISO 45001 İş Sağlığı ve Güvenliği Yönetim Sistemi Sertifikası'na** göre yürütüyoruz.

2020 yılında ÇSG'ye yönelik yaklaşık 806 bin TL tutarında yatırım yaptık. Diğer yandan çalışanların ÇSG konusunda farkındalığını artırmak ve iş kazalarını önlemek için eğitimler veriyoruz. 2020 yılında çalışanlara toplam **1.594** kişi*saat ÇSG eğitimi verdik. 2020 yılı sonu itibarıyla **534** gündür kayıp iş günü iş kazası yaşanmamıştır.

Şirketimizde ÇSG'den sorumlu en üst düzey yönetici Operasyon Genel Müdür Yardımcısı olup CEO'ya bir raporlama uzaklıktadır. Ayrıca, bünyemizde bulunan ÇSG Kurulunda tüm çalışanlar temsil ediliyor. Kurulda sendika temsilcisi, çalışan temsilcisi, takım lideri temsilcisi, insan kaynakları temsilcisi, idari işler amiri gibi ilgili müdürlüklerden çalışanlar bulunuyor.

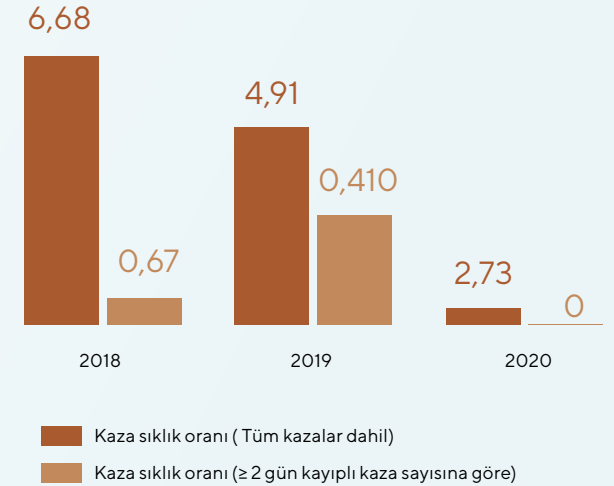
Şirketimizde ÇSG birimi, simülasyon merkezinde sahada karşılaşılabileceğimiz ÇSG risklerini değerlendiriyor. Risklerin tespiti için günlük saha kontrolü, iki haftada bir habersiz saha ziyareti, tehlike avcısı adı verilen çalışanların günlük saha kontrolü, her birimin kendi içinde yaptığı saha denetimleri gerçekleştiriliyor. Tespit edilen riskler ÇSG birimi tarafından raporlanıyor, takip ediliyor ve risklere karşı önlemler alınıyor. Bu konular her ay yapılan ÇSG Kurulu toplantılarında sunuluyor. İşbaşı eğitimleri, güvensiz davranışlara karşı bilinçlendirme eğitimleri, iş kazası ve ramak kala olaylar sonrası bilgilendirme eğitimleri ve kişisel koruyucu donanımların güvenli kullanımı ile ilgili eğitimler veriyoruz.

2020 yılı sonu itibarıyla 534 gündür kayıp iş günü iş kazası yaşanmamıştır.

İyileştirme Öneri Sistemi kapsamında, çalışanlar, sahada karşılaştıkları ÇSG risklerini web ve mobil sistem üzerinden hızlıca bildirebiliyor. Bu sayede gerekli iyileştirmelerin yapılması için hızlıca aksiyon alabiliyoruz.

Sağlık Komisyonu çalışmaları kapsamında ise periyodik muayene sonucu mesleki etkilenmeye yönelik bulgular doğrultusunda çalışanların sağlığını korumak için değerlendirme yapıyor ve bu konuda çalışanları en doğru şekilde yönlendiriyoruz.

Kaza sıklık oranı

PANDEMİ DÖNEMİ UYGULAMALARI

Covid-19 salgınıyla mücadeleye başladığımız Mart 2020 tarihinden itibaren bir **Corona Ekibi** kurduk. Düzenli olarak her hafta bir araya gelen ekip, alınacak önlemlerle ilgili gereken kararları aldı ve uygulanmasını sağladı. Yurt içi ve yurt dışında bulunan fabrikalarımızdaki uygulamalarla ilgili kıyaslama çalışmaları gerçekleştirdi. Bu çalışmalarımızı belgelemek amacıyla denetimden geçerek Sağlıklı İş Yeri Belgesi almaya hak kazandık.

Çalışanların pandemi döneminde ruhsal ve fiziksel sağlığını korumalarına destek olmak amacıyla **TemSAĞLIK** projesini hayata geçirdik. Sağlıklı yaşam konusunda farkındalığı artırmak için sağlıklı beslenme ve diyet uygulamaları paylaştık, pandemi dönemine özel bilgilendirmeler gerçekleştirdik. Ayrıca, çevrim içi psikolog desteğini sürdürdük.

Covid-19 Temaslı çalışanların tespiti için **Konum TEMSA uygulamasını** devreye aldık. Çalışanlarımız Konum TEMSA uygulamasına giriş yaptıktan sonra servislerdeki koltuklara ve yemekhanede bulunan masalara yapıştırdığımız QRcode etiketlerini okutarak konum bilgilerini paylaşırlar. Bu sayede kişilerin sabah hangi serviste

ve hangi koltukta oturduğu yemekhanede ise yemeğini hangi masada yediğine bilgisine erişim sağlanabilmektedir.

Sağlık Merkezi aracılığıyla iş başı ve işe dönüş kontrolleri, periyodik kontroller, risk altında bulunan çalışanların kontrolü ve aşılama gerçekleştireyoruz. Ayrıca, acil ve poliklinik hizmetler veriyor ve seminerler düzenliyoruz.

İş yeri hekimlerimiz eşliğinde **Önce Sağlık** başlığı ile webinar düzenledik. Toplantıda pandemi şartlarında çalışma ortamında ve sosyal hayatta uyulması gereken kurallar hakkında bilgilendirme yapıldı.

Çalışanlar için Covid-19 Sonrası İşe Dönüş Rehberi hazırladık. **Çalışma ortamında uyulması gereken kurallar ve alınması gereken önlemleri belirli başlıklar altında sunduk.**

- Genel kurallar
- Önlemler
- Personel servisi, şirket aracı ve özel araçlar
- Fabrika giriş ve çıkış kapıları ile bekleme salonları
- Soyunma/giyinme odaları, duş ve tuvalet alanları
- Üretim alanlarında, ekipman ve makinelerde hijyenik ve sağlıklı çalışma

- Ofis kullanım
- Yemekhane ve kantin hizmet alanları
- Açık ve kapalı mola/dinlenme alanları
- Toplantı odaları, eğitim odaları ve konferans salonu
- İş yeri sağlık birimi çalışması
- Acil durum eylem planı

Ekler

Kurumsal Üyelikler

TÜRKİYE METAL SANAYİCİLERİ
SENDİKASI (MESS)

OTOMOTİV SANAYİCİLERİ
DERNEĞİ (OSD)

ADANA SANAYİ ODASI

ADANA TİCARET ODASI

İSTANBUL TİCARET ODASI

TAŞINABİLİR PİL ÜRETİCİLERİ DERNEĞİ
(TAP)

AKDENİZ İHRACATÇI BİRLİKLERİ
(AKİB) AKDENİZ DEMİR VE DEMİRDİŞİ
METALLER İHRACATÇILARI BİRLİĞİ

ULUDAĞ İHRACATÇI BİRLİKLERİ (UIB)
TAŞIT ARAÇLARI VE YAN SANAYİ

ADANA SANAYİCİ VE İŞ ADAMLARI
DERNEĞİ (ADSIAD)

ÇUKUROVA GENÇ İŞ
ADAMLARI DERNEĞİ

TÜRKİYE İÇ DENETİM
ENSTİTÜSÜ DERNEĞİ

ULUSLARARASI KARAYOLU YOLCU
TAŞIMA BİRLİĞİ (IPRU)

ULUSLARARASI TOPLU
TAŞIMACILAR BİRLİĞİ (UITP)

İŞKUR YENİLİKÇİ İNSAN
KAYNAKLARI DERNEĞİ

Çevresel Performans Göstergeleri

Yakıt Tipine Göre Enerji Tüketimi (MWh)	2018	2019	2020
Doğalgaz	9.244	7.579	4.491
Motorin (jeneratör, şirket araçları, forklift, ısınma amaçlı)	7.631	6.692	2.199
Elektrik	10.346	9.048	6.132
Toplam	27.220	23.320	12.823

Yakıt Tipine Göre Enerji Tüketimi (MWh)	18,72	40	16,62
---	-------	----	-------

Sera Gazı Emisyonları (ton CO ₂ e) ¹⁵			
Kapsam 1 emisyonları	4.658,9	3.571	2.100
Kapsam 2 emisyonları	5.241,4	4.648,6	2.925
Kapsam 3 emisyonları	1.222,9	908,6	390
Toplam	11.123,2	9.128,1	5.415

Sera Gazı Yoğunluğu (ton CO ₂ e/milyon TL)	7,65	15,66	7,02
---	------	-------	------

¹⁵ Kapsam 1, Kapsam 2 ve Kapsam 3 emisyonları ISO 14064-1'e uygun olarak "Sera Gazları Protokolü: Kurumsal Muhasebe ve Raporlama Standardı" çerçevesinde operasyonel kontrol ilkesiyle hesaplanmıştır. Hesaplamalarda CO₂, CH₄, N₂O, HFC'lerin (SF₆ ve soğutucu gaz) CO₂ eşdeğeri faktörleri kullanılmıştır. Kullanılan emisyon faktörleri aşağıdaki tabloda detaylandırılmıştır. Küresel Isınma Potansiyeli (Global Warming Potential, GWP) katsayıları Hükümetlerarası İklim Değişikliği Paneli'nin (Intergovernmental Panel on Climate Change, IPCC) 5. Değerlendirme Raporu ve Sera Gazı Protokolü (Greenhouse Gas Protocol (<https://www.gov.uk/government/publications/greenhouse-gas-reporting-conversion-factors-2020>)) ve Birleşik Krallık DEFRA 2020 Emisyon Faktörleri kullanılarak bileşik ton CO₂-e değeri uygun katsayılarla çarpılarak hesaplanmıştır.

Atıklar (ton)	2018	2019	2020
Tehlikeli atık	562,6	464,53	185
Tehlikesiz atık	1.082,1	896	362
Toplam Atık	1644,7	1.361	547
Yeniden kullanılan / geri dönüştürülen atık oranı (%)	%100	%100	%100

Su Tüketimi (m³)

Toplam	188.952	138.701	85.534
Şebeke suyu	12.469	10.583	5.748
Yüzey suyu	0	0	0
Yeraltı suyu	176.483	128.118	79.786
Yağmur suyu	0	0	0
Deşarj Edilen Su Miktarı	47.471	60.314	20.038

Hava Salımları (kg)¹⁶

NOx	-	6,2	-
SOx	-	0,0075	-
Uçucu organik bileşikler (VOC)	-	20,9	-
Parçacıklı madde (PM)	-	3,6	-

¹⁶ Hava salımları iki senede bir hesaplandığından tabloda yalnızca 2019 verileri verilmiştir.

Sosyal Performans Göstergeleri

Cinsiyete ve Kategoriye Göre Çalışan Sayısı	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Beyaz yakalı	72	416	62	344	62	339
Mavi yakalı	3	962	2	873	2	871
Toplu iş sözleşmesi kapsamındaki çalışanlar	3	962	2	873	2	871
Toplam	1.453		1.281		1.274	
Cinsiyete Göre Taşeron Sayısı						
Taşeronlar	4	65	5	49	3	43
Toplam	69		54		46	
Çalışma Süresine Göre Çalışan Sayısı						
0-5 yıl	45	264	36	196	33	120
5-10 yıl	13	333	12	265	13	288
10 yıl ve üzeri	17	781	16	756	18	802
Yaşa Göre Çalışan Sayısı						
30 yaş altı	26	202	22	121	19	97
31-49 yaş	48	1.147	42	1.077	45	1.090
50 yaş üstü	1	29	0	19	0	23
Yeni İşe Alınan Çalışan Sayısı						
30 yaş altı	9	33	7	14	7	25
31-49 yaş	4	18	6	10	9	17
50 yaş üstü	0	3	0	2	0	0
Yıl içinde işe alınan toplam çalışan sayısı	13	54	13	26	16	42
İşten Ayrılan Çalışan Sayısı						
30 yaş altı	4	73	9	36	10	13
31-49 yaş	9	182	15	145	6	34
50 yaş üstü	0	20	1	11	0	4
Yıl içinde işten ayrılan toplam çalışan sayısı	13	275	25	192	16	51

Performans Değerlendirmesi	2018		2019		2020	
	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek	Kadın	Erkek
Performans değerlendirmesine tabi çalışan sayısı	72	392	0	0	62	315
Cinsiyete ve Yaşa Göre Yönetici Sayısı						
30 yaş altı	1	2	0	1	0	3
31-49 yaş	15	76	11	65	12	62
50 yaş üstü	0	7	0	8	0	10
Cinsiyete ve Yaşa Göre İlk Kademe Yönetici Sayısı						
30 yaş altı	0	1	0	1	0	3
31-49 yaş	11	43	7	41	6	38
50 yaş üstü	0	5	0	3	0	5
Cinsiyete ve Yaşa Göre Orta Kademe Yönetici Sayısı						
30 yaş altı	1	1	0	0	0	0
31-49 yaş	4	25	4	20	6	18
50 yaş üstü	0	1	0	1	0	3
Cinsiyete ve Yaşa Göre Üst Kademe Yönetici Sayısı						
30 yaş altı	0	0	0	0	0	0
31-49 yaş	0	8	0	4	0	6
50 yaş üstü	0	1	0	4	0	2
Cinsiyete ve Yaşa Göre STEM Rollerinde Çalışan Sayısı						
30 yaş altı	9	33	9	31	5	36
31-49 yaş	6	100	7	83	8	85
50 yaş üstü	0	6	0	3	0	3
Cinsiyete ve Yaşa Göre Gelir Getiren Pozisyonlarda Çalışan Sayısı						
30 yaş altı	5	11	5	8	3	8
31-49 yaş	11	38	10	34	10	35
50 yaş üstü	0	3	0	4	0	4
Doğum İzni						
Doğum iznine ayrılan çalışan sayısı	1	1	0	3	3	70
Doğum izninden dönen çalışan sayısı	1	1	0	3	3	70
Doğum izninden dönen ve en az ve 12 ay çalışmaya devam eden çalışan sayısı	0	0	0	0	3	70
Engelli Çalışanlar						
Engelli çalışan sayısı	4	40	4	40	3	42

Eğitimler	2018	2019	2020
Toplam eğitim saati	14.084	8.148	1.335
Çalışan başına eğitim saati	9,7	6,4	1,05
Eğitimler – Taşeronlar			
Toplam eğitim saati	460	116	0
Çalışan başına eğitim saati	7	2	0
Çalışan Sağlığı ve Güvenliği			
Kaza sayısı	20	12	4
Ölümlü vaka sayısı	0	0	0
Meslek hastalığı sayısı	0	0	0
Kaza sıklık oranı (Tüm kazalar dahil) ¹⁷	6,68	4,91	2,73
Kaza sıklık oranı (≥ 2 gün kayıplı kaza sayısına göre) ¹⁸	0,67	0,41	0
Kaza Ağırlık Oranı (Tüm kazalar dahil) ¹⁹	0,002	0,001	0
Kaza Ağırlık Oranı (≥ 2 gün kayıplı kaza sayısına göre)	0,002	0,001	0
Toplam İSG eğitim saati	20.097	9.273	1.594
Çalışan başına İSG eğitim saati	13,8	7,2	1,3
İş Sağlığı ve Güvenliği – Taşeronlar			
Kaza sayısı	2	0	0
Ölümlü vaka sayısı	0	0	0
Meslek hastalığı sayısı	0	0	0
Toplam İSG eğitim saati	346	178	66
Taşeron başına İSG eğitim saati	5	3	1,43

¹⁷ Kaza sıklık oranı (IR), toplam verileri baz alarak, ilgili yılda, toplam kaza sayısının toplam çalışma süresine oranının 1.000.000 ile çarpılmasıyla bulunur.

¹⁸ Kaza sıklık oranı (IR), iki tam gün ve üzeri istirahatli kazaların verileri baz alınarak, ilgili yılda, kayıp günlü kaza sayısının toplam çalışma süresine oranının 1.000.000 ile çarpılmasıyla bulunur.

¹⁹ Kaza ağırlık oranı, ilgili yılda, kayıp gün sayısının toplam çalışma saatine oranının 1.000 ile çarpılması ile bulunur.

Güvence Beyanı

Sınırlı Güvence Raporu

Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret A.Ş.Yönetim Kurulu'na,

Temsa Skoda Sabancı Ulaşım Araçları Sanayi ve Ticaret A.Ş. ("Temsa veya Şirket") EK-1: Temsa Sürdürülebilirlik Veri Tablosu'nda ("Sürdürülebilirlik Veri Tablosu") yer alan ve aşağıda listelenmiş Seçilmiş Sürdürülebilirlik Bilgileri ("Seçilmiş Bilgiler") üzerinde sınırlı güvence çalışması yürütmek üzere görevlendirilmiş bulunuyoruz.

Seçilmiş Bilgiler

Sınırlı güvence çalışmamıza konu olan ve Sürdürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan göstergelerin kapsamı 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla aşağıdaki gibidir:

Sosyal Göstergeler

- İş Sağlığı ve Güvenliği Göstergeleri
 - Kaza Sayısı (#)
 - Ölümlü Kaza Sayısı (#)
 - Meslek Hastalığı Sayısı (#)
 - Kazadan Kaynaklı Devamsızlık (gün)
 - Toplam Çalışma Saati (saat)
 - Kayıp İş Günü Oranı (%)
- Kadın Çalışan Dağılımı Göstergeleri
 - Toplam Çalışan Sayısı (#)
 - Kadın
 - Erkek
 - Toplam Kadın Çalışan Oranı (%)

Çevresel Göstergeler

- Enerji Tüketimi
 - Doğalgaz (m3)
 - Motorin (lt)
 - Elektrik (kWh)
- Satın alınan ısı/buhar/soğutma
 - R22 (kg)
 - Diğer (kg)
- Sera gazı yoğunluğu (tn CO₂ / TL gelirler)
- Enerji yoğunluğu (MWh/ TL gelirler)
- İş için yapılan uçak seyahatlerinin toplam yıllık kilometre mesafesi (km)
- Personel servisleri toplam yıllık kilometre mesafesi (km)

PwC Bağımsız Denetim ve Serbest Muhasebeci Mali Müşavirlik A.Ş.
BJK Plaza, Süleyman Seba Caddesi No:48 B Blok Kat:9 Akaretler-Beşiktaş 34357 İstanbul-Türkiye
T: +90 212 326 6060, F: +90 212 326 6050, www.pwc.com.tr Mersis Numaramız: 0-1460-0224-0500015

- Kapsam 1, 2 ve 4 Emissionları
 - Doğalgaz (Kapsam 1) Sera Gazı Emissionları (tCO₂e)
 - Enerji Doğal Gaz (Kapsam 2) Sera Gazı Emissionları (tCO₂e)
 - Diğer Doğal Gaz (Kapsam 3) Sera Gazı Emissionları (tCO₂e)
- Atıklar Yürütümü
 - Yeniden Kullanılan / geri dönüştürülen atık oranı (%)
 - Toplam işlenmiş atık miktarı (ton)
 - Toplam toplanmış atık miktarı (ton)
 - Geri dönüşüm oranı atık miktarı (ton)
- Su Yürütümü
 - Toplam Su Çekimi (m3)
 - Şebeke suyu (m3)
 - Yüzey suyu (Göller, göllü yerler)
 - Kayıp Su (m3)
 - Yıkım suyu (m3)
 - Atık Su Müdahale (m3)
- Ekonomik Göstergeler
 - Sürdürülebilir İş Modeli
 - Sürdürülebilir Ürün ve Hizmet Sayısı (#)
 - Sürdürülebilir Ürün ve Hizmet Üretim Tutarı (TL)
 - Ar-Ge ve İnovasyon Yatırımı (TL)
 - Sürdürülebilirlik Odaklı Ar-Ge ve İnovasyon Yatırımı (TL)
 - Sürdürülebilirlik odaklı Ar-Ge ve İnovasyon Oranı (%)
 - Çevresel Yatırımlara Bağlı Etki Değerlendirme Analizi
 - Finansal Fayda (kwh)
 - Çevresel Fayda (kwh)
 - Çevresel Yatırımlar & Harcamalar
 - Çevresel Yatırımlar (TL)
 - Çevresel Harcamalar (TL)
 - Kapasite ve Programlamaya Bağlı İlave Etki Değerlendirme Sayısı (#)

Sınırlı güvence raporumuz yalnızca 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl için değerlendirilmeye elverişli olduğuna ve bu Sürdürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan Seçilmiş Bilgiler dışında yer alan diğer bilgilerin doğru ve tam olarak uygulanması veya farklı bir şekilde değerlendirilmesinden sorumlu değildir.

Özellik

Şirket Seçilmiş Bilgileri, hürmetli Sürdürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan ve EK-2: Temsa 2020 Sürdürülebilirlik Veri Tablosu - Raporlama Kılavuzu / Raporlama Kılavuzu / Uygulanılacak prensipleri kullanmıştır.

Şirketin Sorumlulukları

Şirket, Sürdürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan Seçilmiş Bilgileri Raporlama Kılavuzu'na uygun olarak hazırlanmışları yetmektedir. Şirket, Seçilmiş Bilgilerin hazırlanmasında kullanılan bilgilerin doğruluğu veya bütünlüğünü garanti etmemektedir. Ancak, şirketin güvence çalışması, bu bilgilerin doğruluğunu test etmemektedir.

Sınırlamalar

Konunun sınırlı olması ve bu tür bilgilerin belirlenmede kullanılan metodlar değerlendirildiğinde, finansal olmayan bilgiler finansal bilgilerden daha fazla sınırlı olacaktır. PwC kurum tarafından ortaya koyulmuş uygulamaların olmaması nedeniyle önemli ölçüde farklı ölçümlerin yapılması ve karşılaştırılabilirliği etkileyebilecek şekilde farklı kalite standartları, ölçüm teknikleri ve seçilmiş veri kullanımı olabilir. Farklı ölçüm teknikleri kullanılabilir. Ayrıca, farklı ölçüm teknikleri, ölçüm alanları, veri toplama yöntemleri ve sonuçların doğruluğunda kullanılan yöntemler, aynı zamanda ölçüm teknikleri ile belirlenen hassasiyet zamanı içinde farklılık gösterebilir. Bu nedenle, Seçilmiş Bilgilerin Raporlama Kılavuzu çerçevesinde değerlendirilmesinin uygun olduğunu düşünmekteyiz.

Diğer hususlar arasında, özellikle enerji tüketimi ve sera gazı emisyonları (MWh) biriminde ölçülen emisyonlar ve karbon emisyonları ile ilgili hesaplamalar kapsamında, hesaplanan karbon emisyonlarının belirlenmesi için Şirket için elde edilen bilgilere ve faktörlere dayanarak hesaplanan karbon emisyon bilgileri ve diğerlerle bağlantılı. Bu farklı faktörler ve hesaplamaların uygulanması, bilgilerin doğruluğunu etkilememektedir.

Bağımsızlık ve Kalite Kontrolü

Muhasebe Mertebe Üyeleri için Ulaştırma ve Enerji Bakanlığı'nın Kurulduğu (TESSBA) tarafından, yetkilendirilmiş, tarafsızlık, profesyonel yetenek ve gereklilikler, güncel ve profesyonel denetim temel prensiplerini belirleyen IFRS BA Profesyonel Müdahaleler için ETS Kurul'unun bağımsızlık ve etik gerekliliklerine uyum sağlamaktadır.

Kalite Kontrolü İçişleri Bakanlığı'nın Kurulduğu (TESSBA) tarafından, yetkilendirilmiş, tarafsızlık, profesyonel yetenek ve gereklilikler, güncel ve profesyonel denetim temel prensiplerini belirleyen IFRS BA Profesyonel Müdahaleler için ETS Kurul'unun bağımsızlık ve etik gerekliliklerine uyum sağlamaktadır.

Rağusuz Denetimin Sorumlulukları

Sürdürülebilirlik raporunu gerçekleştirdiğimiz sürülebilirlik raporuna dayanarak Seçilmiş Bilgiler'in, tam olarak yanıtlanıp yanıtlanmadığına ilişkin olarak uygun hazırlanmışlığı konusunda varmamıza sebep olacak herhangi bir husustaki riskimizi gözlemlediğimize ilişkin bir sonuç bilmiyoruz. Sürülebilirlik raporuna dayanarak gerçekleştirdiğimiz denetim, Üst Yönetim'in Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) ve Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

ISSAI 3000 (Revizör) ve ISSAI 3000 standardlarına uygun olarak gerçekleştirildiğimiz sürülebilirlik raporuna ilişkin denetimimiz kapsamında, ilgili raporun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) ve Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

ISSAI 3000 (Revizör) ve ISSAI 3000 standardlarına uygun olarak gerçekleştirildiğimiz sürülebilirlik raporuna ilişkin denetimimiz kapsamında, ilgili raporun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) ve Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) uygun olarak gerçekleştirilmiştir.

Yürürlükte olduğumuz prosedürler, profesyonel yaklaşımımızda dayanıklı ve ayrıntılıdır, gerçekleştirdiğimiz süreçlerin gözden geçirilmesi, belgelerin inceleme, sıralılık prosedürleri, ölçüm, ölçümlerinde uygulanmıştır ve raporlama politikalarının değerlendirilmesi ve ilgili alan kayıtlarını inceleme süreçleri de dahil olmak üzere uygulanmıştır.

Yürürlükte olduğumuz sürülebilirlik raporuna ilişkin denetimimiz, aşağıdaki gibidir:

- Sürülebilirlik raporuna ilişkin Seçilmiş Bilgiler'in tamamını ilgili raporun hazırlanmasında kullanıldığını doğrulamak için uygun denetim prosedürlerini uygulamıştır.
- Seçilmiş Bilgiler'in hazırlanması ve raporlanmasında ilgili süreçleri uygulamıştır. Bu prosedürler, Seçilmiş Bilgiler'in hazırlanması ve raporlanması, raporlama süreçleri ve diğer ilgili süreçleri de kapsar.
- Seçilmiş Bilgiler'in hazırlanması için kullanılan kaynakların değerlendirilmesinde ilgili süreçleri belirledi.
- Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) ve Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) uygun olarak gerçekleştirilmiştir.
- Raporlama süreçleri, ölçümler, analizler, prosedürler uygulanmıştır.

Sürülebilirlik Güvenç Sonucu

Prosedürlerimizin ve elde ettiğimiz sonuçlarımızın, Şirket'in Sürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla Seçilmiş Bilgiler'in tüm önemli yönlerinde, Raporlama Süreçleri'ne uygun olarak hazırlanmışlığına ilişkin herhangi bir hususta riskimizi gözlemledik.

Bu rapor, sonuçları da dâhil olmak üzere, Şirket'in sürdürülebilirlik performansını ve faaliyetlerinin raporlanmasında yardımcı olmak amacıyla Şirket Yürürlük Kuruluna için hazırlanmıştır. Şirket Yürürlük Kurulunun Seçilmiş Bilgiler'in hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) ve Sürülebilirlik Raporu'nun hazırlanmasında kullanılan Üst Yönetim'in Güvenç Denetimleri Standartları'na (ISSAI 3000) uygun olarak gerçekleştirilmiştir. Bu raporun 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla hazırlanmışlığına ilişkin herhangi bir hususta riskimizi gözlemledik. Raporlama Süreçleri'ne ilişkin olarak, Şirket'in Sürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla hazırlanmışlığına ilişkin herhangi bir hususta riskimizi gözlemledik. Raporlama Süreçleri'ne ilişkin olarak, Şirket'in Sürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla hazırlanmışlığına ilişkin herhangi bir hususta riskimizi gözlemledik. Raporlama Süreçleri'ne ilişkin olarak, Şirket'in Sürülebilirlik Veri Tablosu'nda yer alan 31 Aralık 2020 tarihinde sona eren yıl itibarıyla hazırlanmışlığına ilişkin herhangi bir hususta riskimizi gözlemledik.

ISSAI 3000 (Revizör) ve ISSAI 3000 standardlarına uygun olarak gerçekleştirildiğimiz sürülebilirlik raporuna ilişkin denetimimiz, aşağıdaki gibidir:

Cevat Çelik, SMMM
Sürülebilirlik Denetçisi

İstanbul, 12 Temmuz 2021

GRI İçerik İndeksi

LOGO

GRI Standardı	Göstergeler	Sayfa Numarası/ Doğrudan Kaynak	Verilmeyen Bilginin Açıklaması
GRI 101: Temel Esaslar 2016			
GRI 102: Genel Göstergeler 2016			
GRI 102: Genel Göstergeler 2016	Kurumsal Profil		
	102-1	3	
	102-2	8, 9, 14, 15	
	102-3	https://www.temsa.com/tr/tr/iletisim	
	102-4	11, 12	
	102-5	8	
	102-6	8, 9, 11, 12	
	102-7	8, 9, 11	
	102-8	57, 58	
	102-9	16	
	102-10	8, 9, 11, 12	
	102-11	21, 22	
	102-12	54	
	102-13	54	
	Strateji		
	102-14	4, 5	
	102-15	21, 22	
	Etik ve Dürüstlük		
	102-16	19	
102-17	19		
Yönetişim			
102-18	26		
102-19	26		

GRI Standardı	Göstergeler	Sayfa Numarası/ Doğrudan Kaynak	Verilmeyen Bilginin Açıklaması
GRI 102: Genel Göstergeler 2016	Paydaş Analizi		
	102-40	27	-
	102-41	57	-
	102-42	23, 27	-
	102-43	23, 27	-
	102-44	23-25	-
	Rapor Profili		
	102-45	3	-
	102-46	23-25	-
	102-47	23	-
	102-48	Şirketin ilk sürdürülebilirlik raporudur.	-
	102-49	Şirketin ilk sürdürülebilirlik raporudur.	-
	102-50	3	-
	102-51	Şirketin ilk sürdürülebilirlik raporudur.	-
	102-52	Yıllık	-
	102-53	3	-
	102-54	3	-
102-55	62	-	
102-56	60, 61	-	
GRI 300: Çevresel Standart Serileri 2016			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Enerji		
	103-1	36	-
	103-2	36	-
	103-3	36	-
GRI 302: Enerji 2016	302-1	36, 55	-
	302-3	36	-
	302-4	36, 55	-

GRI Standardı	Göstergeler	Sayfa Numarası/ Doğrudan Kaynak	Verilmeyen Bilginin Açıklaması
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Su ve atıksular		
	103-1	39	-
	103-2	39	-
GRI 303: Su ve Atıksular 2018	103-3	39	-
	303-3	56	-
GRI 303: Su ve Atıksular 2018	303-4	56	-
	Emisyonlar		
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-1	36	-
	103-2	36	-
	103-3	36	-
GRI 305: Emisyonlar 2016	305-1	55	-
	305-2	55	-
	305-3	55	-
	305-4	55	-
	305-5	36	-
	305-7	36	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Atık		
	103-1	37,38	-
	103-2	37,38	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	103-3	37,38	-
	GRI 306: Atık 2020	306-4	56
GRI 400: Sosyal Standart Serileri			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	İstihdam		
	103-1	41-44	-
	103-2	41-44	-
GRI 401: İstihdam 2016	103-3	41-44	-
	401-1	43, 57	-
	401-2	48, 49	-
	401-3	43, 58	-

GRI Standardı	Göstergeler	Sayfa Numarası/ Doğrudan Kaynak	Verilmeyen Bilginin Açıklaması
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	İş Sağlığı ve Güvenliği		
	103-1	51, 52	-
	103-2	51, 52	-
	103-3	51, 52	-
GRI 403: İş Sağlığı ve Güvenliği 2018	403-1	51	-
	403-2	51, 52	-
	403-3	51, 52	-
	403-5	51, 59	-
	403-9	51, 59	-
	403-10	59	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Eğitim ve Öğretim		
	103-1	44-47	-
	103-2	44-47	-
	103-3	44-47	-
GRI 404: Eğitim ve Öğretim	404-1	59	-
	404-2	45-47	-
	404-3	45	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği		
	103-1	42, 43	-
	103-2	42, 43	-
	103-3	42, 43	-
GRI 405: Çeşitlilik ve Fırsat Eşitliği 2016	405-1	42, 57	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Tedarikçilerin Sosyal Bakımdan Değerlendirilmesi		
	103-1	16	-
	103-2	16	-
	103-3	16	-
GRI 414: Tedarikçilerin Sosyal Bakımdan Değerlendirilmesi 2016	414-1	16	-

GRI Standardı	Göstergeler	Sayfa Numarası/ Doğrudan Kaynak	Verilmeyen Bilginin Açıklaması
Öncelikli Konular			
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Ar-Ge ve İnovasyon		
	103-1	30-32	-
	103-2	30-32	-
	103-3	30-32	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Dijitalleşme ve Veri Güvenliği		
	103-1	33, 34	-
	103-2	33, 34	-
	103-3	33, 34	-
GRI 103: Yönetim Yaklaşımı 2016	Kalite ve Ürün Güvenliği		
	103-1	17	-
	103-2	17	-
	103-3	17	-

Yasal Uyarı

İşbu TEMSA sürdürülebilirlik raporunda (rapor) yer alan bilgiler ve analizler raporun hazırlandığı zaman diliminde doğru ve güvenilir olduğuna inanılan kaynaklar ve bilgiler kullanılarak sadece bilgilendirme amaçlı olarak yazılmıştır ve herhangi bir yatırım kararı için temel oluşturma amacı taşımaz. Şirket, yöneticileri, çalışanları ve raporun üretiminde katkıda bulunan diğer tüm şahıslar ve kurumlar, bu raporda yer alan bilgilerin kullanımı nedeniyle doğabilecek zararlardan sorumlu tutulamazlar.

Raporun her hakkı TEMSA'ya aittir. Raporumuz dijital ortamda hazırlanmıştır ve basılmamıştır.